

BS
RN

วารสารบัณฑิตศึกษา

JOURNAL OF GRADUATE STUDIES

BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY

VOL.7 NO. 3 SEPTEMBER - DECEMBER 2022

ISSN 2586-8799

วัตถุประสงค์: เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์ ในลักษณะของบทความวิชาการและบทความวิจัยของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา สมาชิก และผู้สนใจ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หน่วยงาน: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงทิวสุกรี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600
โทรศัพท์: 0-2473-7000 ต่อ 1811, 1814 โทรสาร: 0-2890-1786
เว็บไซต์: <http://ejs.bsru.ac.th/gradjournal/>

ปีที่พิมพ์: ปีที่ 7 ฉบับ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2565)

กำหนดออกวารสาร: ปีละ 3 ฉบับ มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม

ครั้งที่พิมพ์/จำนวน: 1/100

จำนวนหน้า: 108 หน้า

ที่ปรึกษา:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินดา เกณฑ์มา อธิการบดี

บรรณาธิการ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณกร สว่างเจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กองบรรณาธิการ:

1. ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ ภัทรธรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธานทัศน์วงศ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ทิมทรัพย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ไสว พักขาว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครนันท์ อัครวัชต์โกคิน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรุฒม์ พลอยสวยงาม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันท์เจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ฝ่ายจัดการ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนภัทร จันท์เจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครนันท์ อัครวัชต์โกคิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์พันธ์ นารีน้อย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรุฒม์ พลอยสวยงาม

นางสาวธนภรณ์ สีนฉ่ำ

ออกแบบปก: นางสาวกิริณา ถนอมสิทธิ์

หมายเหตุ: บทความตีพิมพ์ในวารสารเป็นทักษะ แนวคิด ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบของเจ้าของผลงาน

พิมพ์ที่: โรงพิมพ์ 4.0

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความประจำฉบับ (Peer Reviews)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์	สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ หรดาล	สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.อัชกร สุวรรณจรัส	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์วัฒน์ มิ่งมิตร	กลุ่มวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุถนอม ตันเจริญ	สาขาวิชาการประกอบการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขนิษฐ์ สะสมสิน	ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริกร โตสติ	สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภิสรา ทดลา	กลุ่มวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ศรีอยุธยา	สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐณี มีแก้วกฤษ	สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรีณย์ ทฤษฎิคุณ	ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐมน พันธุ์ชาติ	สาขาวิชาการจัดการศึกษาและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ บางเขียว	กลุ่มวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ดร.นัยนพัต อินจวงจิริกิตต์	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ดร.จิตยา สิทธิโสภาคกุล	สาขาวิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ทุกบทความได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review) บทความละ 3 ท่าน ก่อนลงตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประเภทของการประเมินวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีรูปแบบการประเมิน โดยที่ผู้วิจัยจะไม่ทราบถึงข้อมูลคณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review) แต่คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review) จะสามารถเข้าถึงข้อมูลผู้วิจัยได้ (Single Blinded)

บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ในวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกบทความเพื่อการศึกษาแต่ให้อ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนสมบูรณ์

บทบรรณาธิการ

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ดำเนินการเปิดรับบทความวิจัย และบทความวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ของคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันเป็นปีที่ 7 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม 2565

เนื้อหาสาระในวารสารฉบับนี้ มีจำนวน 6 เรื่อง ประกอบด้วย บทความวิจัย จำนวน 4 เรื่อง และ บทความวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง โดยทุกบทความได้ผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ประจำฉบับที่มีความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน เพื่อให้บทความ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้วารสารนี้ได้รับการรับรองคุณภาพเข้าอยู่ในฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ขอขอบคุณ คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้ที่สนใจทุกท่านที่ส่งบทความมาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในครั้ง นี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จะเป็นสื่อกลางของ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่ดี มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา การวิจัย และ ด้านอื่น ๆ ของประเทศสืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ
บรรณาธิการ

Publication Ethic

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. รับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานใหม่และไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน
2. รายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย ไม่บิดเบือนข้อมูล หรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
3. อ้างอิงผลงานของผู้อื่น หากมีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในผลงานตัวเอง รวมทั้งจัดทำรายการอ้างอิงท้ายบทความ
4. เขียนบทความวิจัยให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดไว้ใน “คำแนะนำผู้เขียน”
5. ชื่อที่ปรากฏในบทความทุกคน ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจริง
6. ระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนในการทำวิจัยนี้
7. ระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (หากมี)

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการวารสาร (Duties of Editors)

บรรณาธิการต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. มีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ
2. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์ และ ผู้ประเมินบทความ แก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
3. ตัดสินใจคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความสำคัญ ความใหม่ ความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสาร เป็นสำคัญ
4. ไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว
5. ไม่ปฏิเสธ การตีพิมพ์บทความเพราะความสงสัยหรือไม่แน่ใจ ผู้นิพนธ์ต้องหาหลักฐานมาพิสูจน์ข้อสงสัยนั้น ๆ ก่อน
6. ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ ผู้ประเมิน และคณะผู้บริหาร
7. มีการตรวจสอบบทความในด้าน การคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง โดยใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่าบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร ไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น
8. หากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น ในกระบวนการประเมินบทความ บรรณาธิการต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้นิพนธ์หลักทันทีเพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Duties of Peer Reviews)

ผู้ประเมินบทความต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. รักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความที่ส่งมา เพื่อพิจารณาแก่ บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ (Confidentiality)
2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตัวเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ เช่น เป็นผู้ร่วมโครงการ หรือรู้จักผู้นิพนธ์เป็นการส่วนตัว หรือเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความ ควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
3. ประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหา ในบทความที่จะมีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และ ความเข้มข้นของผลงาน ไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวโดยที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความวิจัย
4. ระบุผลงานวิจัยที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้นิพนธ์ไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วย นอกจากนี้ หากมีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือน หรือ ซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความแจ้งให้บรรณาธิการทราบด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	ก
Publication Ethic	ข
สารบัญ	ช
การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก พนัส จันทร์ศรีทอง	1
การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ฐิตาพร อุ่นเรื่อน รุ่งนรา คำงาม บุรัสกร โปธิ์เจริญ และพิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์	17
จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการทำบัญชีและนำเสนอการเงินของ สำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน สุนันทา คงรอด กานตียา คำโพธิ์ กฤติกา บัวอ่อน และพิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์	30
ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษา สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล พงศ์ภักดิ์ ชมต้นดี สุภาวดี มะณีวงศ์ และพิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์	47
หลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตตามรูปแบบ เอ.อาร์.ดี พิจักษณ์ ถาวรานุรักษ์	61
ระบบการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาหุปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วันชาวีลา เบ็ญลาเตะ	69
แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร	85
รูปแบบส่งบทความเพื่อการตีพิมพ์	86
รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อหาและการอ้างอิงบรรณานุกรม	92

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
The Educational Resource Management of the Faculty of Liberal Arts
Krikk University

พนัส จันทรศรีทอง *

Panus Junsrithong *

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Corresponding Author: พнас จันทรศรีทอง

อีเมล: panus.jun@staff.krikk.ac.th

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 5 ตุลาคม 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 23 พฤศจิกายน 2565 วันตอบรับบทความ: 14 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ซึ่งเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร และ 2) การเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

Abstract

The Objective of this research were: 1) to study the level of the educational resource management of the Faculty of Liberal Arts, Kirk University, and 2) to compare the level of the educational resource management of the Faculty of Liberal Arts, Kirk University, classified by gender, age, education level, and work experience. The population of 36 people who were working in the Faculty of Liberal Arts, Kirk University. The instrument of the research used to collect data was the 5 rating-scale questionnaires. The statistics used to analyze the data were frequency, averaged, standard deviation, t – test, F – test, (one-way analysis of variance (ANOVA)), and content analysis.

The results of this research were found as follows: 1) the level of the educational resource management of the Faculty of Liberal Arts, Kirk University as an overall and each aspect was in high level. The average order in the highest to lowest order as follows is human resource management, material resource management, budget resource management, and building resource management, and 2) comparing the level of the educational resource management of the Faculty of Liberal Arts, Kirk University classified by gender, age, education level, and work experience as an overall and each aspect was no different.

Keywords: educational resource management

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ เป็นทรัพยากรทางปัญญาที่มีค่าของประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สามารถช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ดังนั้นในการเตรียมสำหรับเด็กไทยสังคมฐานความรู้ (Knowledge based society) จึงต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้เกิดขึ้น เพื่อที่จะทำให้มีการพัฒนาปัญญาของเด็กไทยให้เกิดขึ้นอย่างเต็มตามศักยภาพให้มีแนวคิดแบบใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยทุกสิ่งทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ ทรัพยากรทางการศึกษามีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้บริหาร ผู้บริหารสามารถจัดการและบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด ทรัพยากรจึงมีความสำคัญ และเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารจัดการ อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนา ช่วยให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทำให้ระบบการบริหารจัดการทันสมัย อิสระ และคล่องตัว การระดมทรัพยากรทุกด้านทำให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน จะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็น

สิ่งจำเป็นต่อผู้เรียนและต่อการบริหารการศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อนำไปสู่การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดจึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญในอันดับต้นๆ (นันทนา ทวีชาติ, 2562) ทรัพยากรทางการศึกษาไม่เพียงใช้กับผลประโยชน์ด้านต้นทุนเท่านั้น แต่ยังรวมถึง ศักยภาพทางการศึกษาและประโยชน์ทางการสอนด้วย อีกทั้งกระบวนการพัฒนาและดำเนินการ ทฤษฎีการยอมรับ การใช้เทคโนโลยี ความคาดหวังในด้านประสิทธิภาพ อิทธิพลทางสังคม การรับรู้ ความสามารถของตนเองของเทคโนโลยี และการอำนวยความสะดวก (Tillinghast B., 2020) ในการบริหารงานของผู้บริหารเพื่อนำไปสู่การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และการใช้ทรัพยากร ทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อัมพร พรหมมี และศันสนีย์ จะสุวรรณ์, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา องค์การทางการศึกษา และเป็นปัจจัยในการวางแผนต่อการจัดสรรใช้สอยทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์ต่อองค์การทางการศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน สำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ความสามารถ ความเข้าใจ และสามารถนำข้อมูล และทรัพยากรที่มีไปใช้เพื่อประกอบการพัฒนาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และวางแผนการจัดสรรทรัพยากรที่มีของ องค์การให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และ บุคลากร

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของ คณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คณาจารย์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน ในสายงานวิชาการ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

บุคลากร หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนงานวิชาการ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษา ให้เกิดความเสมอภาค มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อการดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่ได้ วางไว้ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

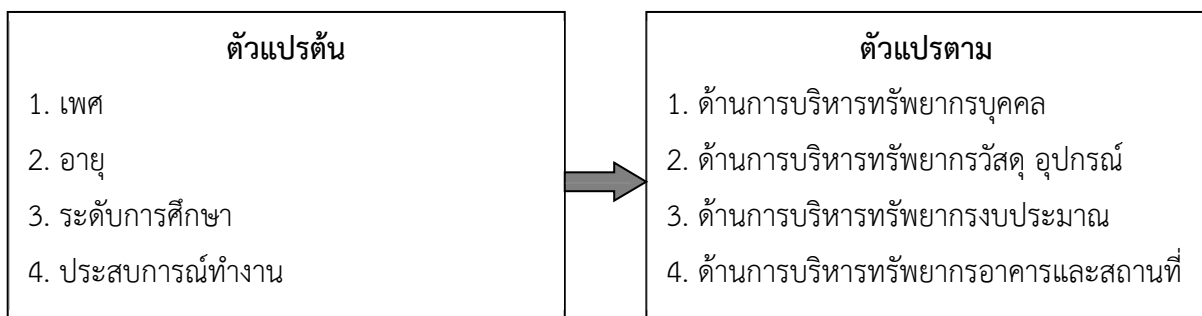
1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การกำหนดและการวางแผน การกำหนดอัตรากำลัง การสรรหา การจัดสรรหน้าที่ การใช้ทรัพยากรหรือการมอบหมายหน้าที่ การประเมินการปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาบุคคล

2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การจัดการวัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการ เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายและการวางแผน การวิเคราะห์การใช้ ความต้องการการแสวงหาทรัพยากร การใช้ การลงทะเบียนและแจกจ่ายวัสดุ การประเมินการใช้วัสดุและการปรับปรุง นำผลการประเมินมาวิเคราะห์วางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อให้สนองความต้องการพัฒนาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ หมายถึง การจัดการ การใช้งบประมาณที่ได้รับให้ถูกต้องตามระเบียบ และสนองโครงการกิจกรรมการปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประเมิน ระบบงบประมาณ การระดมและสรรหางบประมาณเพื่อให้พอเพียงกับความจำเป็นขององค์กร ให้การพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับอาคารและสถานที่ ที่มีอยู่สามารถสนองกับความต้องการในการใช้งานของหน่วยงาน อันได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้การวิเคราะห์และการกำหนดความต้องการ การระดมและแสวงหา การจัดการและใช้อาคารและสถานที่ การดูแลและบำรุงรักษา รวมทั้งการประเมินการใช้และปรับปรุงพัฒนาพร้อมที่จะใช้งานอยู่เสมอ คณาจารย์ และบุคลากร หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณาจารย์และบุคลากรของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำนวน 36 คน

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหากำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ตรงกับเนื้อหาที่ ปรับปรุงให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อความ พร้อมนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และได้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถาม ที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับ (Try Out) กับคณาจารย์ และบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach, Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับคณาจารย์ และบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก แบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก เป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ หมายถึงค่าระดับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตามมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544, น.75)

โดยแบบสอบถาม จำแนกการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 2) ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 3) ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่ คณาจารย์ และบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 36 ฉบับ และเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง จำนวน 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลการวิจัยการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล 2) ด้านบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 3) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ 4) การบริหารทรัพยากรอาคาร และสถานที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร โดยการวิเคราะห์ และใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	41.67
หญิง	21	58.33
รวม	36	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	5	13.89
30 – 40 ปี	5	13.89
41 – 50 ปี	13	36.11
51 – 60 ปี	4	11.11
61 ปีขึ้นไป	9	25.00
รวม	36	100.00

ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	9	25.00
ปริญญาโท	10	27.78
ปริญญาเอก	17	47.22
รวม	36	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
0 – 10 ปี	12	33.33
11 – 20 ปี	15	41.67
20 ปีขึ้นไป	9	25.00
รวม	36	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 36 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 มีอายุ 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 47.22 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11 – 20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก โดยรวม 4 ด้าน

ความคิดเห็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.08	0.68	มาก	1
2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.02	0.72	มาก	2
3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	3.92	0.70	มาก	3
4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่	3.91	0.74	มาก	4
รวม	3.98	0.71	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.08$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ

อุปกรณ์ ($\mu=4.02$) ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ($\mu=3.92$) ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.91$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม เพศ โดยการทดสอบค่าที (t - test for Independent Sample) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามเพศ

ที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	ชาย		หญิง		t	P
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	3.44	0.38	3.53	0.42	0.71	0.48
2.	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	3.20	0.21	3.21	0.41	0.64	0.94
3.	ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	3.53	0.34	3.51	0.51	0.93	0.92
4.	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่	3.39	0.39	3.52	0.46	0.88	0.38
ภาพรวม		3.39	0.25	3.44	0.26	0.63	0.52

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า คณาจารย์และบุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผู้วิจัยวิเคราะห์จากสถิติทดสอบค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F - test One - Way Analysis of Variance) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามอายุ

ที่	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	แหล่ง		MS	F	P
		ความแปรปรวน	SS			
1.	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.631	4	0.158	0.955
		ภายในกลุ่ม	5.119	31		
		รวม	5.750	35		

ที่	การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
2.	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.572	4	0.143	1.222	0.321
		ภายในกลุ่ม	3.624	31	0.117		
		รวม	4.196	35			
3.	ด้านการบริหารทรัพยากร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.157	4	0.289	1.528	0.218
		ภายในกลุ่ม	5.870	31	0.189		
		รวม	7.027	35			
4.	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร และสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.807	4	0.202	1.073	0.387
		ภายในกลุ่ม	5.830	31	0.188		
		รวม	6.636	35			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	0.550	4	0.138	2.472	0.065
		ภายในกลุ่ม	1.724	31	0.056		
		รวม	2.274	35			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า คณาจารย์และบุคลากร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1.	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.489	2	0.745	5.766	0.007
		ภายในกลุ่ม	4.261	33	0.129		
		รวม	5.750	35			
2.	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.794	2	0.397	3.854	0.031

ที่	การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	แหล่ง		SS	df	MS	F	P
		ความ	แปรปรวน					
		ภายในกลุ่ม		3.401	33	0.103		
		รวม		4.196	35			
3.	ด้านการบริหารทรัพยากร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม		0.901	2	0.451	2.428	0.104
		ภายในกลุ่ม		6.126	33	0.186		
		รวม		7.027	35			
4.	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร และสถานที่	ระหว่างกลุ่ม		1.003	2	0.502	2.939	0.067
		ภายในกลุ่ม		5.633	33	0.171		
		รวม		6.636	35			
		ระหว่างกลุ่ม		1.021	2	0.510	13.435	.000
		ภายในกลุ่ม		1.254	33	0.038		
	ภาพรวม	รวม		2.274	35			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า คณาจารย์และบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ที่	การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	แหล่ง		SS	df	MS	F	P
		ความ	แปรปรวน					
1.	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม		0.478	2	0.237	1.485	0.241
		ภายในกลุ่ม		5.275	33	0.160		
		รวม		5.750	35			
2.	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม		0.217	2	0.108	0.898	0.417
		ภายในกลุ่ม		3.379	33	0.12		
		รวม						

ที่	การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	แหล่ง	SS	df	MS	F	P
		ความ แปรปรวน					
		รวม	4.196	35			
3.	ด้านการบริหารทรัพยากร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.202	2	0.101	0.488	0.618
		ภายในกลุ่ม	6.826	33	0.207		
		รวม	7.027	35			
4.	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร และสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.085	2	0.043	0.215	0.808
		ภายในกลุ่ม	6.551	33	0.199		
		รวม	6.636	35			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	0.122	2	0.061	0.938	0.402
		ภายในกลุ่ม	2.152	33	0.065		
		รวม	2.274	35			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า คณาจารย์และบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริกโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ มีการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์ นาโค และคณะ (2555) เรื่อง ระบบฐานข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยทักษิณจะถูกกำหนดไว้ในคำสั่งแต่งตั้งของมหาวิทยาลัยคำสั่งเหล่านั้นจะใช้กำหนดหน้าที่และระบุช่วงเวลาของการปฏิบัติงาน และยังสามารถใช้เป็นหลักฐานยืนยันการปฏิบัติงานของการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรประจำปี

ได้ ส่วนในประเด็นท่านให้ความสำคัญกับผู้ได้รับบริการ อย่างสม่ำเสมอ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลนั้น สอดคล้องกับ นิตยภัท จันทะปัสสา (2562) เรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารงานบุคคลโรงเรียน บ้านดอนตูมดอนโต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า การดำเนินการ พัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารงานบุคคลตามขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศมาใช้ในการบริหารงานบุคคล ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้โปรแกรม มีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการให้บริการและมีผู้ดูแลบำรุงรักษา ระบบทำให้ใช้งานได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การปฏิบัติงานในด้านต่างๆ บรรลุเป้าหมายไปได้

1.2 ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มี ค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือ ท่านมีการจัดหาวัสดุโดยวิธีการจัดซื้อและจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และระเบียบของหน่วยงาน และหน่วยงานมีวิธีการจัดซื้อและจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ ได้อย่างถูกต้อง ตามระเบียบ เป็นขั้นตอน สอดคล้องกับ นิตยา ชื่นศิริ (2560) ทำการวิจัยเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและด้านพัสดุ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดซื้อจัด จ้าง ด้านการบริหารสัญญาและ การตรวจรับพัสดุ ด้านการบริหารพัสดุ และด้านการทำสัญญา ตามลำดับ และ ผลการเปรียบเทียบระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและด้านพัสดุ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจำแนกตาม สถานภาพผู้ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับ ธนวัฒน์ วงศ์ศรีรักษา (2565) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนชุมชนหนองบัวน้อยโนนชาติหนองเหินวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ผลการวิจัยพบว่าการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุของโรงเรียน และการเปรียบเทียบราคาซื้อครั้งล่าสุดและ/หรือ ราคาจากผู้ขายหลายแห่งเพื่อให้ได้ราคาที่ดีที่สุดมีการดำเนินการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก และ การแบ่งแยกหน้าที่มีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน (การขออนุมัติจัดซื้อจัด จ้าง การตรวจรับสินค้า/จัดจ้าง การบันทึกบัญชีและทะเบียนการจัดซื้อจัดจ้าง และการอนุมัติเบิกจ่ายเงิน)

1.3 ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มี ค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ คือ หน่วยงานมีการจัดหาทรัพยากร ด้านงบประมาณถูกต้องตามระเบียบและเป็นไป ตามนโยบายและโปร่งใส มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตาม กำหนดเวลา อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานมีแผนการควบคุมการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ แสงเทียน จิตรโชติ และคณะ (2562) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสใน เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 10 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักความ

โปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักประสิทธิผล และด้านหลักประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งได้กระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพิจารณาเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามความต้องการของบุคลากร

1.4 ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ หน่วยงานมีการกำหนดนโยบายและวางแผนเกี่ยวกับการใช้อาคารและสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับ อภิลิทธิ พรหมศิริ และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานอาคารและสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนในการจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการจัดสร้าง การใช้งาน การควบคุม การบำรุงรักษา และกำหนดกรอบตัวชี้วัดวิธีการเพื่อใช้ในการประเมินผล และยังสอดคล้องกับ อาภาพร ห่วงมาก (2560) พบว่า ด้านการใช้อาคารและสถานที่ และสิ่งแวดล้อม มีการใช้อาคารและสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นอันดับแรก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ธัญลักษณ์ นวลศรี (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า การเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ เพศ จำแนกเป็นเพศชายและเพศหญิง ในภาพรวม ผู้บริหารเพศชายมีความคิดเห็นต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ไม่แตกต่างจากผู้บริหารเพศหญิง

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ศินิชา ยิ้มปาน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามอายุ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ แต่เมื่อด้านการบริหารทรัพยากรอาคารและสถานที่ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ เบญจภาดา เบญจธรรมธร และคณะ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ และบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ มัชฌิมา วงษ์จันทร์เพ็ญ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 พบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกันต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าในการบริหารงบประมาณจะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ข้าราชการครู ในการที่จะวางแผนการปฏิบัติการจัดสรรงบประมาณด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารควรให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน และเสนอแนวทางการบริหารงานบุคคลและงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างเต็มที่ เพราะบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ที่ทราบถึง ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน สามารถนำปัญหาเหล่านั้นมาเสนอเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องและทันเวลาที่

2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการกำกับติดตามและประเมินผล การใช้วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับคณะ และหน่วยงาน พร้อมทั้งควรส่งเสริมการเข้าถึง และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์เกี่ยวกับงานพัสดุ และการใช้งานวัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนในการอบรมในเรื่องระเบียบและหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อบุคลากรสามารถดำเนินการได้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์

4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร และสถานที่ หน่วยงานควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสถานที่ โดยคณะผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน เพื่อนำปัญหานั้นมาปรับปรุงแก้ไขซ่อมแซมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีแนวทางการพัฒนาการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยกรีก และในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของหน่วยงานต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ในประเด็นที่เชื่อมโยงและสอดคล้องต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนต่อไป

บรรณานุกรม

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ธนวัฒน์ วงศ์ศรีรักษา. (2565). การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนชุมชนหนองบัวน้อยโนนชาติ หนองเห็นวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**, 7(1), 56-62.
- ธัญลักษณ์ นวลศรี. (2556). **การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6**. Doctoral dissertation: Dhonburi Raja hat University Office of Academic Resources and Information Technology.
- นันทนา ทวีชาติ. (2562). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. **รายงานการประชุม Graduate School Conference. ครั้งที่ 3** (น. 86-90).
- นิตยภา จันทะปัสสา. (2562). การพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารงานบุคคล โรงเรียนบ้านดอนตูมดอนโต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1. **วารสารวิชาการ และวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**, 9(1), 82-89.
- นิตยา ชื่นศิริ. (2560). **ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและด้านพัสดุ มหาวิทยาลัยบูรพา**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญจภา เบญจธรรมธร และคณะ. (2560). การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. **Suratthani Rajabhat Journal**, 6(2), 47-66.
- มัชฌิมา วงษ์จันทร์เพ็ง และคณะ. (2564). การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน งบประมาณ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**, 6(3), 475-490.
- ศินิชา ยิ้มปาน. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**, 9(1), 88-96.

- แสงเทียน จิตรโชติ และคณะ. (2562). แนวทางการบริหารงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับสถานศึกษาขยายโอกาส ในเขตอำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. *Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU*, 6(1), 81-93.
- อภิสิทธิ์ พรหมศิริ และคณะ. (2565). แนวทางการบริหารงาน อาคารและสถานที่ และสิ่งแวดล้อมตามหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(3), 93-106.
- อัมพร พรหมมี และคันสนีย์ จะสุวรรณ์. (2564). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด. In *Proceeding National & International Conference ครั้งที่ 2* (น. 1171).
- อาจารย์ นาโค และคณะ. (2555). ระบบฐานข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากร สายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. *ASEAN Journal of Scientific and Technological Reports*, 15(3), 317-326.
- อภาพร ห่วงมาก. (2560). การศึกษาสภาพแวดล้อมด้านอาคารและสถานที่ ของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Tillinghast, B. (2020). Developing an Open Educational Resource and Exploring OER-Enabled Pedagogy in Higher Education. *IAFOR Journal of Education*, 8(2), 159-174.

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
ตำบลหนองพลับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Study of Costs and Returns of Pineapple Cultivation of Farmers
in the Area Nong Plub Subdistrict, Prachuap Khiri Khan Province

ฐิตาพร อุ่นเรือน* รุ่งนรา ค้างาม* บุรัสกร โพธิ์เจริญ* และพิมพ์วิณี มะณีวงศ์*

Thitaphorn Aunruean* Rungnara khamngam* Burasakorn Pojarern*

and Pimpavee Maneewong*

*คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

Corresponding Author: พิมพ์วิณี มะณีวงศ์

อีเมล: pimpavee.man@rmutr.ac.th

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 5 ตุลาคม 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 8 ธันวาคม 2565 วันที่ตอบรับบทความ: 22 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในตำบลหนองพลับ 2) ศึกษาการจัดทำบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรด 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกร การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกร 3 ราย และแบบสอบถาม จำนวน 30 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ \bar{X} , S.D.

ผลการวิจัยพบว่า 1) เกษตรมีต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ยในการปลูกสับปะรด 340,542.78 บาทต่อรอบการผลิต และมีผลตอบแทนโดยเฉลี่ยที่ได้รับจากการจำหน่ายสับปะรด 564,790.56 บาทต่อรอบการผลิต 2) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำต้นทุนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านประสบการณ์ และมีความเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ แนวทางการลดต้นทุนการปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา รายได้ อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ต้นทุนการผลิต, ผลตอบแทน, สับปะรด

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the costs and returns of pineapple cultivation among farmers in Nong Plub Sub-district. 2) to study the cost and return accounting of pineapple cultivation. 3) to compare the opinions about the cost and return of pineapple cultivation among farmers. In collecting data, the interview form was used by 3 farmers and a questionnaire of 30 farmers. Statistics used for data analysis were \bar{x} , S.D.

The results showed that 1) the average production cost of pineapple cultivation was 340,542.78 baht per production cycle and the average return received from selling pineapples was 564,790.56 baht per production cycle. 2) The respondents have opinions about overall and individual costing. were at a moderate level in all aspects, including knowledge, skills and experience and have opinions about overall and individual costs and returns were at a high level in two aspects, namely, an effective way to reduce planting costs; and the benefits of preparing planting costs and returns One aspect was at a moderate level, namely the analysis of planting costs and returns. 3) Respondents with different levels of education, income, occupation there are different opinions about the overall and individual aspects of cost and return accounting.

Keywords: Production Cost, Yield, Pineapple

บทนำ

สับปะรดกับความสำคัญในเชิงพืชเศรษฐกิจ นอกจากบริโภคสดแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่น สับปะรดกระป๋อง สับปะรดแช่แข็ง น้ำผลไม้ และผลไม้แปรรูป เป็นต้น และครองความเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ในตลาดโลก โดยเฉพาะสับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรด อีกทั้งยังใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นหลัก จึงกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมสับปะรดสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศอย่างมาก อุตสาหกรรมหนึ่ง สับปะรดแปรรูปของไทยมีศักยภาพแข่งขันสูงเนื่องจากสภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในบริเวณเขตร้อนจึงทำให้สามารถปลูกสับปะรดที่มีรสชาติโดดเด่นและเป็นที่ต้องการของตลาดโลก (ธัญญา พร้อมมูล, 2559 : 1) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่ขึ้นชื่อเรื่องการปลูกสับปะรด

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ปลูกสับปะรดมากที่สุดในประเทศ มีพื้นที่รวมกว่า 402,905 ไร่ และยังเป็นแหล่งแปรรูปสับปะรดเพื่อการบริโภคและส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของโลก สร้างมูลค่าไม่ต่ำกว่าปีละ 20,000 ล้านบาท จนถูกเรียกว่าเป็นเมืองหลวงสับปะรด พันธุ์ที่นิยมปลูกกันมากที่สุดคือ สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย หรือที่เรียกกันว่า พันธุ์โรงงาน ซึ่งเป็นสับปะรดพันธุ์เศรษฐกิจมีปลูกกันอย่างยาวนาน (เทคโนโลยีชาวบ้าน, 2559 : ออนไลน์) ตำบลหนองพลับ เป็นตำบลหนึ่งในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจเน้นประกอบอาชีพการปลูกสับปะรดเป็นหลัก โดยการปลูกสับปะรดของเกษตรกรชาวหนองพลับนั้น

เป็นการปลูกเพื่อส่งขายให้โรงงานบริษัทโกลไทยแลนด์ เป็นโรงงานในพื้นที่ที่ขึ้นชื่อเรื่องการทำผลไม้กระป๋องแปรรูป โดยจะส่งผลผลิตเหล่านี้ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ถึงอย่างไรก็ตามด้วยสภาพเศรษฐกิจ และต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้น เกษตรกรบางกลุ่มต้องเช่าที่ดินในการเพาะปลูก ทำให้มีค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียให้แก่เจ้าของที่ดินอยู่เสมอ ซึ่งถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งในการดำเนินงาน

ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Cost) ประกอบด้วยต้นทุนชัดเจน (Explicit Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ และต้นทุนไม่ชัดเจน (Implicit Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ หรือเรียกว่า “ต้นทุนค่าเสียโอกาส” (Opportunity Cost) แต่สำหรับต้นทุนทางบัญชีจะมีเพียงต้นทุนชัดเจนเท่านั้น จึงทำให้กำไรทางบัญชีมีค่าสูงกว่ากำไรทางเศรษฐศาสตร์ โดยการจำแนกต้นทุนตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ หรือทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต ประกอบด้วย วัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต กล่าวคือ ต้นทุนจากวัตถุดิบ (Raw Material Cost) หมายถึง ต้นทุนของสิ่งทีนำมาใช้ในการผลิต และกลายเป็นส่วนหนึ่งของสินค้า ในกรณีการลงทุนเพาะสับปะรดจะมีต้นทุนของวัตถุดิบ ได้แก่ หน่อสับปะรด ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ต้นทุนจากแรงงาน (Labor Cost) หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าจ้างแรงงาน ต้นทุนจากค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการผลิตนอกเหนือ จากวัตถุดิบและค่าแรง ส่วนค่าใช้จ่ายการขายและการบริหารไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต หากจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรม โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงต้นทุนเมื่อระดับกิจกรรมเปลี่ยนไป สามารถจำแนกได้เป็น ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร โดยต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีจำนวนรวมคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงไปตาม สัดส่วนระดับของกิจกรรม หรือปริมาณการผลิต ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ค่าภาษีที่ดิน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น ส่วนต้นทุนผันแปร (Variable Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีต้นทุนรวมผันแปรไปตามสัดส่วนระดับของกิจกรรมหรือ การผลิต ต้นทุนผันแปรจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยผันแปรในการผลิต ได้แก่ ค่าจ้าง แรงงาน ค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนค่าซ่อมแซม อุปกรณ์ (ชูลิพร กุศลคุ้ม, กาญจนา เศรษฐนันท์, 2555 : 2136)

ผลประโยชน์หรือผลตอบแทน (Benefits) ของการลงทุน หมายถึง มูลค่าของสินค้า หรือบริการที่ผลิตได้จากการลงทุน ซึ่งประกอบด้วยผลตอบแทนทางตรง ผลตอบแทนทางอ้อม และผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน กล่าวคือ ผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefits) คือ ผลผลิตสุทธิของการลงทุน หรือมูลค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตได้ โดยตรงจากการลงทุน ผลตอบแทนทางอ้อม (Indirect Benefits) คือ ผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากผลประโยชน์ตอบแทนทางตรง อาทิ ผลประโยชน์ตอบแทนด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นต้น ผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน (Intangible Benefits) คือ ผลตอบแทนที่ไม่สามารถประเมินมูลค่าเป็นตัวเงินได้ เช่น การลงทุน นั้นอาจมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และการกระจายรายได้ให้มีความยุติธรรมมากขึ้น เป็นต้น (ชูลิพร กุศลคุ้ม, กาญจนา เศรษฐนันท์, 2555 : 2136)

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูก โดยการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของเกษตรกรจำนวน 3 ราย และชาวบ้านจำนวน 30 คน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้เกษตรกรสามารถวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการประกอบ

อาชีพการปลูกสับปะรด และสามารถนำไปพัฒนา ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น
ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในตำบลหนองพลับ
- 2) ศึกษาการจัดทำบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรด
- 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตจากการปลูกสับปะรด ได้แก่ ค่าวัสดุดินหน่อสับปะรด ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ใช้
ในการดำเนินงาน แต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ซึ่งไม่ถือว่าเป็นต้นทุนการผลิต

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

ผลตอบแทนเป็นรายรับที่เกิดจากการจำหน่ายสับปะรด ไม่ว่าจะป็นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม หรือส่วน
ต่างที่ได้รับจากการลงทุนที่จะก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินลงทุนนั้น โดยหาได้จากการนำกำไร หักกับต้นทุน
ทั้งหมด

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการต้นทุน

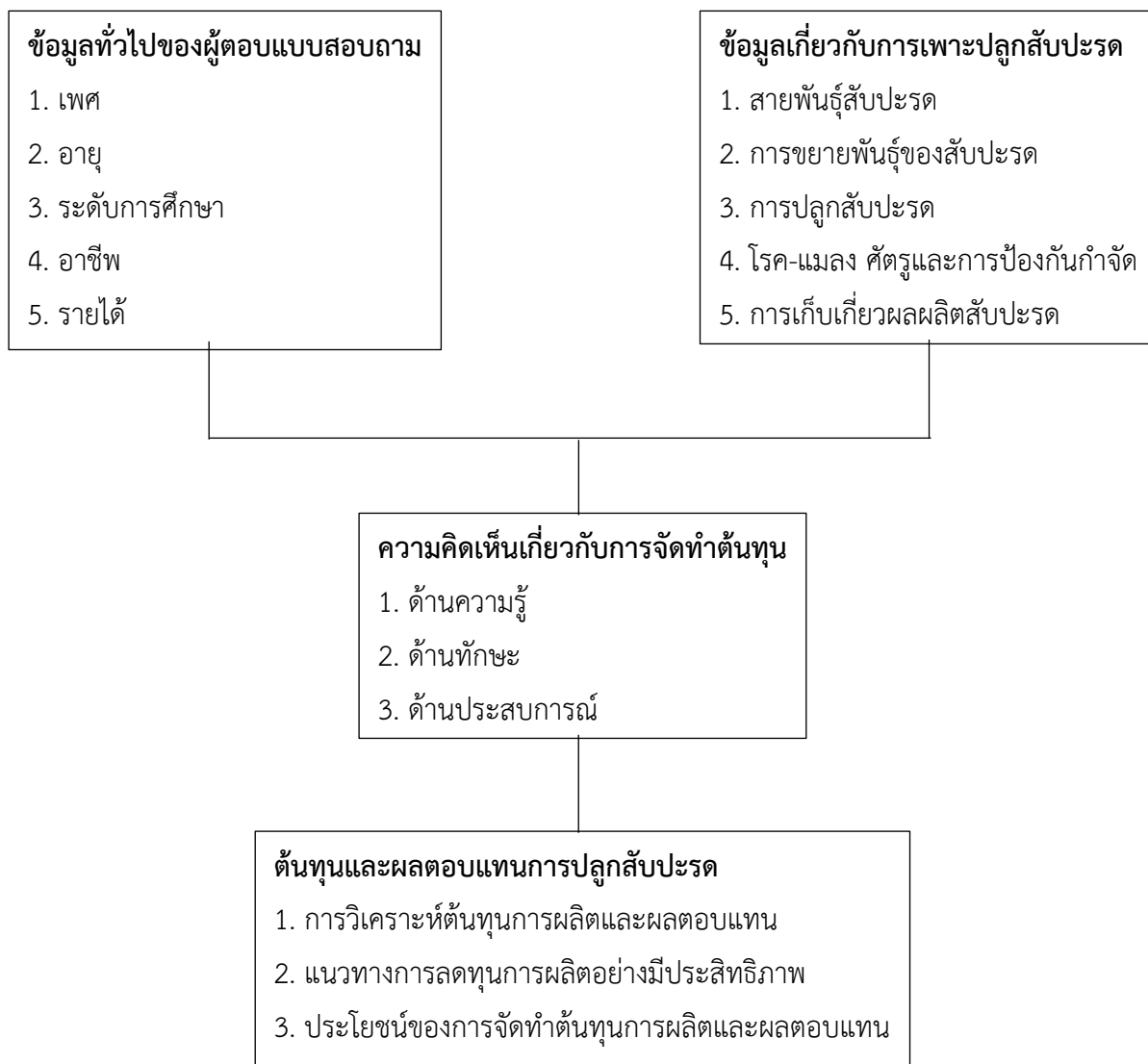
การบริหารต้นทุนหรือการจัดการต้นทุน (Cost management) เป็นกระบวนการจัดการทรัพยากร
ต่าง ๆ ในการสร้างคุณค่าให้กับเกษตรกร โดยเน้นการใช้ต้นทุนในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพนั้น เกษตรกร
จำเป็นต้องทราบโครงสร้างต้นทุนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อสามารถบริหารต้นทุนและวางกลยุทธ์ต่าง ๆ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการต้นทุนผ่าน
การบริหารจัดการลดต้นทุนตลอดกระบวนการผลิต โดยกระบวนการลดต้นทุนแบบต้นน้ำคือ การลดต้นทุน
ด้านการเพาะปลูก กระบวนการลดต้นทุนแบบกลางน้ำคือ การลดต้นทุนด้านการเก็บเกี่ยวและขนส่ง และ
กระบวนการลดต้นทุนแบบปลายน้ำคือ การจัดจำหน่ายและแปรรูปสินค้าสู่ท้องตลาด (พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์,
2563 : 128-138)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีต้นทุนการผลิต เป็นหลักการบัญชีที่เกี่ยวกับการสะสมและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
ของฝ่ายบริหาร ทั้งเพื่อการวางแผนควบคุมและการตัดสินใจในเรื่องอื่น โดยปกติแล้วการบัญชีต้นทุนจะทำหน้าที่
หลักในการสะสมข้อมูลทางด้านบัญชีต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตเพื่อคำนวณหาต้นทุนของผลิตภัณฑ์รวมทั้งใช้
งบประมาณมูลค่าของสินค้าคงเหลือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ต้นทุนและผลตอบแทนเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถเขียนกรอบแนวคิดเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภาพด้านบนสามารถอธิบายได้ว่า ต้นทุนและผลตอบแทนเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านประสบการณ์ คาดว่าจะส่งผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด ทำให้สมาชิกของชุมชนวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนได้ ทราบถึงแนวทางการลดต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ปลูกสับปะรดในตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 6,584 คน (สำนักบริหารการทะเบียน, 2564 : ออนไลน์) และกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 ราย และชาวบ้านในตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 ราย รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาทั้งสิ้น 33 ราย ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1. แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานทางด้านบุคคล สภาพเศรษฐกิจ สังคมบางประการของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา ตอนที่ 2 การปลูกสับปะรด กรณีศึกษา ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ ตำบลหนองพลับ ประกอบด้วย 1) พื้นที่และระยะเวลาในการปลูกสับปะรด 2) สายพันธุ์สับปะรดที่ปลูก 3) ขั้นตอนในการปลูกและการเก็บเกี่ยวสับปะรด 4) ช่องทางในการจัดจำหน่าย ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด ประกอบด้วย 1) วัตถุดิบทางตรง 2) ค่าแรงงานทางตรง 3) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร 4) รายได้จากการจำหน่ายสับปะรด 5) ค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่และผันแปร ตอนที่ 4 คำถามแบบปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ประกอบการได้รับ รวมถึงข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ 5) รายได้ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนการปลูกสับปะรด ประกอบด้วย 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านประสบการณ์ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน 2) แนวทางการลดต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ แบบสอบถามนำมาตรวจสอบคุณภาพโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเนื้อหาตามโครงสร้างโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งงานวิจัยนี้มีค่าเฉลี่ยของคะแนนคิดเป็น 16.67 และค่า IOC คิดเป็น 0.93 ถือว่ายอมรับได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ คณะผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสาร คณะผู้วิจัยในพื้นที่ดำเนินการลงพื้นที่ขออนุญาตเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในการให้ความร่วมมือสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกร จำนวน 3 รายและใช้แบบสอบถาม จำนวน 30 ชุดในการขอความคิดเห็น

จากชาวบ้านในพื้นที่ เป็นจำนวน 1 วัน ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และ สอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ และการตอบ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูก สับปะรดของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาใช้ในการทำวิจัย

ชุดที่ 2 แบบสอบถาม ใช้เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้แตกต่างกัน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าความเที่ยงตรง เป็นการหา ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญจากการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย โดยมีสูตรดังต่อไปนี้ (สุรพงษ์ คงสัตย์,ธีรชาติ ธรรมวงศ์, 2551 : ออนไลน์)

3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยของงานวิจัยการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนนี้ สามารถแสดงรายละเอียด ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.3) อายุมากกว่า 30-39 ปี (ร้อยละ 26.7) รองลงมา 50-59 ปี (ร้อยละ 23.3) ระดับการศึกษาน้อยกว่าหรือ เทียบเท่าประถมศึกษา (ร้อยละ 33.3) รองลงมาอนุปริญญา/ปวส. (ร้อยละ 23.3) อาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 30.0) รองลงมาข้าราชการ (ร้อยละ 16.7) และรายได้ 10,001-15,000 กับ 15,001-20,000 (ร้อยละ 33.3) รองลงมา 5,001-10,000 (ร้อยละ 16.7)

2. ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ 1 การแสดงค่าเฉลี่ยต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง ในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รายการ	เกษตรกรรายที่ 1	เกษตรกรรายที่ 2	เกษตรกรรายที่ 3	ค่าเฉลี่ย
ต้นทุน	144,725	169,370	707,533.33	340,542.78
ผลตอบแทน	191,275	530,630	972,466.67	564,790.56

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 3 ราย มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการปลูกสับปะรด 340,542.78 บาท และมีผลตอบแทนโดยเฉลี่ยที่ได้รับจากการจำหน่ายสับปะรด 564,790.56 บาท

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านของเกษตรกร
ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การจัดทำบัญชีต้นทุน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านความรู้	3.17	1.096	ปานกลาง
2.ด้านทักษะ	2.91	1.197	ปานกลาง
3.ด้านประสบการณ์	2.87	1.183	ปานกลาง
โดยรวม	2.98	1.106	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านความรู้ ($\bar{X}=3.17$) ด้านทักษะ ($\bar{X}=2.91$) และด้านประสบการณ์ ($\bar{X}=2.87$)

ตารางที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน	3.48	0.950	ปานกลาง
2.แนวทางการลดต้นทุนการปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ	3.72	0.783	มาก
3.ประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนและผลตอบแทน	3.57	0.880	มาก
โดยรวม	3.59	0.800	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวม และเป็นรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ แนวทางการลดต้นทุนการปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.72$) ประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน ($\bar{X}=3.57$) และการวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน ($\bar{X}=3.48$)

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมของเกษตรกร

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (ANOVA)

การจัดทำบัญชี ต้นทุน	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	17.314	3.463	4.580	0.004*
	ภายในกลุ่ม	24	18.144	0.756		
	รวม	29	35.459			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้แตกต่างกัน (ANOVA)

การจัดทำบัญชี ต้นทุน	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	15.260	3.815	4.722	0.006*
	ภายในกลุ่ม	25	20.198	0.808		
	รวม	29	35.459			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับอาชีพแตกต่างกัน (ANOVA)

ต้นทุนและ ผลตอบแทนการ ปลูกสับปะรด	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	6	8.868	1.478	3.521	0.013*
	ภายในกลุ่ม	23	9.654	0.420		
	รวม	29	18.522			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดโดยรวมแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำต้นทุนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน ได้แก่แนวทางการลดต้นทุนการปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการปลูก
3. ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลหนองพลับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำต้นทุนโดยรวมและรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านทักษะ และด้านประสบการณ์ เนื่องจากบัญชีต้นทุนเป็นบัญชีที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการบริการ การจำหน่ายสินค้ารวมถึงเกษตรกรรมต่างๆ ใช้ในการตัดสินใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างและผลตอบแทน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความหลากหลายจึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการจัดทำบัญชีต้นทุน รวมถึงมีทักษะในการจัดทำบัญชีต้นทุนยังไม่มากพอ และมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนน้อย จึงไม่สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ศิริวัล (2556 : 26-27) ได้ให้ความหมายของการบัญชีต้นทุนการผลิต (Manufacturing Cost) เป็นหลักการบัญชี ที่เกี่ยวกับการสะสมและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ทั้งเพื่อการวางแผนควบคุมและการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ โดยปกติแล้วการบัญชีต้นทุนจะทำหน้าที่หลักในการสะสมข้อมูลทางด้านบัญชีต้นทุนที่เกิดขึ้น แล้วในอดีต เพื่อคำนวณหาต้นทุนของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งใช้งบประมาณมูลค่าของสินค้าคงเหลือ

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนโดยรวม และรายด้านของผู้ปลูกสับปะรดในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน ได้แก่

แนวทางการลดต้นทุนการปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกและผลตอบแทน เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนได้ รวมไปถึงรับรู้แนวทางการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การเลือกพันธุ์สับปะรด การใช้วัสดุอุปกรณ์ วัสดุคิปต่างๆที่เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการช่วยลดต้นทุนค่าแรงคนงาน และผู้ตอบแบบสอบถามยังสามารถรับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำต้นทุนและผลตอบแทนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนยา พร้อมมูล (2559 : 18) ต้นทุนการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดสินค้าราคาถูกแพง เพราะต้นทุนการผลิตมีส่วนประกอบหลายอย่างที่เป็นปัจจัยหลักในการผลิตทั้งวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของผู้ผลิตทุกคน คือต้องการที่จะดำเนินการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตมากที่สุด หรือดำเนินการผลิตสินค้าโดยเสียต้นทุนต่ำที่สุด เพราะการผลิตมีความสัมพันธ์โดยตรงกับต้นทุนการผลิต ผู้ผลิตต้องใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อเสียต้นทุนการผลิตต่ำสุด ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ผลิตได้รับกำไรสูงสุด คุณภาพของสินค้าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมากในการแข่งขันทางการค้าในโลกปัจจุบัน ขบวนการผลิตที่ดีย่อมเป็นเครื่องรับประกันว่าสินค้าที่ผลิตมีคุณภาพที่ดีและสม่ำเสมอตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สินค้าที่บกพร่อง โดยจะถูกคัดออกก่อนส่งถึงมือผู้บริโภค ดังนั้น การลดต้นทุนการผลิต จึงสำคัญอย่างมากในการทำให้สินค้ามีต้นทุนต่ำลงหรือกำไรเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการแข่งขันในตลาด การผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้อง และเหมาะสม คือแนวทางในการทำการเกษตรกรรมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ขบวนการผลิตต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ต้องใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและความยั่งยืนทางการเกษตรกรรม

3. ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน เนื่องจากบัญชีต้นทุนเป็นบัญชีที่คำนวณเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการบริการ การจำหน่ายสินค้า รวมไปถึงเกษตรกรรมต่างๆ ใช้ในการตัดสินใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างและผลตอบแทน จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน อาจยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชีต้นทุนมากนัก ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร วิทย์อุดม (2557) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ (Factors Influencing Perception) โดยอธิบายว่าการรับรู้ของบุคคลมีความแตกต่างกัน แม้ว่าจะเห็นสิ่งเดียวกันแต่มีการรับรู้ที่แตกต่างกันได้ ขึ้นกับปัจจัยและสิ่งที่ก่อให้เกิดภาพการรับรู้ ที่ส่งผลให้การรับรู้ที่บิดเบือนและไม่ตรงกับความเป็นจริงปัจจัยเหล่านี้สามารถเกิดจากภายในผู้รับรู้ เป้าหมายของการรับรู้ สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรามองเห็นภาพและเหตุการณ์นั้น ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมว สตะเวทิน (2556: 105) ได้เสนอว่า คนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกันด้วย โดยวิเคราะห์สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้และสถานภาพทางสังคมของบุคคล มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร เพราะแต่ละคนมีวัฒนธรรมประสบการณ์ทัศนคติค่านิยมและเป้าหมายที่ต่างกัน

4. ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน เนื่องจากต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดจะเน้นอาชีพเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกสับปะรดเป็นหลัก ทำให้ผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดไม่มากพอ เพราะไม่สอดคล้องกับลักษณะงานและสายงานที่ตนเองรับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น ข้าราชการ มีลักษณะสายงานให้บริการแก่ประชาชน ให้ได้รับความสะดวกสบายในด้านต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสารทสุข นิยมราษฎร์และคณะ (อ่างใน กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการประกอบอาชีพหมายถึง งานหรือภาระหน้าที่ของมนุษย์ต้องทำอย่างสม่ำเสมอหรือทำประจำ ด้วยความถนัด ความสนใจ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์หรือการฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ โดยมีผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคคลที่ได้กระทำความสำเร็จของตนเองและองค์การหรือกลุ่ม หรือในรูปของค่าตอบแทนที่เป็นเงินทองหรือสิ่งต่างตอบแทนหรือแลกเปลี่ยน ซึ่งกันและกันหรือการได้รับ การยกย่องมีชื่อเสียงและเครือข่ายเพื่อนฝูงในสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กองวิจัยตลาดแรงงาน (2557) ได้แบ่งประเภทอาชีพเป็นลักษณะใหญ่ 2 ลักษณะ คือ งานอาชีพที่ทำให้ผู้อื่น และงานอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองพลับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) เกษตรกรผู้ที่ปลูกสับปะรดสามารถนำผลงานวิจัยฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการลดต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดได้ เนื่องจากการศึกษาพบว่าในการคิดต้นทุนและผลตอบแทนของเกษตรกรตัวอย่างแต่ละคนมีความแตกต่างกันไป ดังนั้น เกษตรกรต้องใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ แทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพราะมีต้นทุนที่ต่ำกว่า

2) ชาวบ้านในตำบลหนองพลับ สามารถนำวิจัยฉบับนี้ไปศึกษาเพื่อใช้ในการ คำนวณต้นทุนและผลตอบแทนในการประกอบกิจการอื่น ๆ ได้ต่อไป

3) นักวิชาการควรพัฒนาพันธุ์สับปะรดให้มีความหลากหลายเหมาะกับ สภาพแวดล้อมแต่ละพื้นที่ เพื่อสามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นในการปลูกสับปะรด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของแต่ละสายพันธุ์ เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรดแต่ละสายพันธุ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการลงทุนปลูกสับปะรดของเกษตรกร

2) ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งผลต่อต้นทุนการปลูกสับปะรดของเกษตรกร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลวางแผนในการลงทุนปลูกสับปะรดและนำไปเป็นข้อมูลช่วยเหลือเกษตรกรของหน่วยงานภาครัฐต่อไป

3) ควรศึกษารูปแบบในการปลูกสับปะรดโดยมีการเรียนรู้จากเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่มีความชำนาญและทักษะด้านการปฏิบัติร่วมกับสำนักงานเกษตร

4) ควรศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการปลูกสับปะรด ของเกษตรกรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปลูกสับปะรดของเกษตรกรต่อไป

5) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่ายของสับปะรด เพื่อใช้เป็น แนวทางในการปลูกสับปะรดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานโดยโครงการวิจัยมูลฐาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บรรณานุกรม

กองวิจัยตลาดแรงงาน. (2557). **แนวโน้มอาชีพอิสระในอนาคต 3 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2558-2560)**. รายงานผลการวิจัย, กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

ชูลิพร กุศลคุ้ม และกาญจนา เศรษฐนันท์. (2555). **การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตอ้อยเข้าสู่โรงงาน ของชาวไร่อ้อย รายย่อยในเขตพื้นที่ ตำบลบัวขาว อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น.

ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: ไทยเนรมิต กิจอินเตอร์ โพรเกรสซิฟ. เทคโนโลยีชาวบ้าน. (2559). **105 ปี สับปะรดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหนึ่งใน AEC**. สืบค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2565. จาก <https://www.technologychaoban.com/>

ธนยา พร้อมมูล. (2559). **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนปลูกสับปะรดกรณีศึกษาเกษตรกรรายย่อย ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์ นภาพร นาคทิม และสุภาวดี มะณีวงศ์. (2563). **ประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้นทุนและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์**, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 15(1),128-138.

ประมะ สตะเวทิน. (2556). **การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี**. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์. วิเชียร วิทย์อุดม. (2557). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร: อีระพลม และไซเท็กซ์ จำกัด.

สำนักงานบริหารการทะเบียน. (2564). **สถิติจำนวนประชากรและบ้านในพื้นที่ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. สืบค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2565. จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/>

สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). **การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)**. สืบค้นหาข้อมูล 19 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>.

สุวิมล ศิริวัล. (2556). **ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนโครงการปลูกสวนยางพาราในจังหวัด ลำปาง**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเนชั่น.

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการทำบัญชีและนำเสนอ
งบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน

Professional Ethics of Accountants towards Accounting and Financial
Statement Presentation of Accounting Firms in Hua Hin District

สุนันธา คงรอด* กานติยา คำโพธิ์* กฤติกา บัวอ่อน* และพิมพ์วีณ์ มะณีวงศ์*

Sunantha Kongrod* Kantiya Kumpo* Krittika Buon* and Pimpavee Maneewong*

*คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

Corresponding Author: พิมพ์วีณ์ มะณีวงศ์

อีเมล: pimpavee.man@rmutr.ac.th

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 5 ตุลาคม 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 8 ธันวาคม 2565 วันตอบรับบทความ: 22 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีอำเภอหัวหิน 2) ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี และ 3) เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงิน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีอำเภอหัวหิน จำนวน 90 คน และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามผ่านระบบ Google Form สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความโปร่งใส ด้านการรักษาความลับ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความโปร่งใส ด้านการรักษาความลับ และ 3) ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน และผู้ทำบัญชีที่มีรายได้ต่อปีและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี, การทำบัญชี, สำนักงานบัญชี

Abstract

This research is a quantitative research aimed at 1) to study the professional ethics of accountants in the Hua Hin District Accounting Office, 2) to study the efficiency of the accountants in the accounting firms, and 3) to compare opinions on the professional ethics of accounting towards accounting and financial statement presentation. The population and the sample were 90 bookkeepers in the Hua Hin District Accounting Office and were selected by purposive sampling. Tools used to collect this information It is a questionnaire through the Google Form system, statistics used to analyze data. By finding mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results showed that 1) Professional ethics of bookkeepers overall and each aspect were at high levels in all aspects, namely honesty. Fairness independence knowledge Transparency confidentiality 2) The overall and individual accounting opinions of the bookkeepers were at high levels in all aspects, namely honesty. fairness independence knowledge Transparency confidentiality; and 3) Bookkeepers with different annual income There are overall different opinions about the professional ethics of bookkeepers and the bookkeepers with different annual income and work experience had different opinions about overall accounting at statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Accounting Professional Ethics, Bookkeeping, Accounting Office

บทนำ

ในยุคสังคมโลกดิจิทัลหลังจากที่วิกฤตโควิด-19 ลดการระบาดลง ได้มีการเปลี่ยนแปลงและสร้างความท้าทายให้กับผู้ประกอบการหลาย ๆ กิจกรรมรวมถึงกิจการสำนักงานบัญชีและผู้ทำบัญชีที่ต้องปรับตัวตามสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลา การยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมพัฒนาตนเองอยู่เสมอเป็นสิ่งที่สำคัญของผู้ทำบัญชีที่เครื่องจักรไม่สามารถทำได้ (ราชิต ไชยรัตน์, 2563 : ออนไลน์) ประเทศไทยได้ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการบัญชีไทยให้เท่าเทียมกับมาตรฐานการบัญชีสากล เพื่อให้ผลการดำเนินงานมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ นอกจากนี้คณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีสากล ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาสากลทางการบัญชีฉบับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งหนึ่งเป้าประสงค์ของการพัฒนาและปรับปรุงดังกล่าว คือ การกำหนดกรอบของนักบัญชีมืออาชีพให้มีการบูรณาการด้านสมรรถนะเชิงเทคนิคด้านวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพคุณค่าจรรยาบรรณและทัศนคติวิชาชีพ เพื่อบรรลุเป็นผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ที่นักบัญชีทุกคนต้องมี (เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย และตฤษา คุณพนิชกิจ, 2555 : 123-138)

ข้อบังคับสภาวิชาชีพว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พุทธศักราช 2561 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้ ความซื่อสัตย์สุจริตประพฤติตนอย่าง

ตรงไปตรงมาทั้งทางวิชาชีพและทางธุรกิจ ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระไม่ยอมให้อคติหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่นมาลบล้างการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพหรือทางธุรกิจ ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ การรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง การรักษาความลับไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลที่สาม พฤติกรรมทางวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี ความโปร่งใสแสดงภาพลักษณ์ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมายข้อบังคับระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้อันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561 : ออนไลน์)

การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีต้องมีจุดมุ่งหมายและมีคุณภาพของผลงาน ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจจำเป็นต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในองค์กรตามความรู้ ความคิด หลักการและแนวปฏิบัติตั้งแต่ต้นนำส่วนประกอบต่าง ๆ มาสร้างภาพรวมเป็นการสรุปจะช่วยให้ความรู้ความสามารถในการวางแผนดำเนินการทั้งระดับองค์กร และระดับบุคคลให้นำไปสู่การปฏิบัติชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งองค์กรจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสำเร็จ ในการทำงานขององค์กรและบุคลากรที่จะต้องดำเนินไปพร้อมกัน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับผู้ทำบัญชีในการประกอบวิชาชีพบัญชีหากผู้ทำบัญชีไม่ปฏิบัติตามอาจส่งผลกระทบต่อการเงินที่มีการบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับรู้ข้อมูลที่ผิดพลาดจากการใช้งบการเงิน ที่แสดงฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สามารถพิจารณาได้จากงบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรสะสม และงบกระแสเงินสด (สิริพร กรรณศร, 2563 : 11-12) งบการเงินจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากกับนักลงทุนทำให้รู้ว่าผู้ประกอบการมีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กกำลังการเติบโตหรือ ถดถอย มั่งคั่งหรือขาดแคลนรวมถึงการดำเนินกิจการที่สร้างรายได้และไม่สร้างรายได้งบการเงินจะทำให้เห็น สภาพการจัดการหลายอย่างต่อนักลงทุน

จากการที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษางานวิจัยเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและการนำเสนองบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน เพื่อมุ่งทำการศึกษากับผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอหัวหิน โดยสาเหตุที่มีความสนใจทำการศึกษา เนื่องจากอำเภอหัวหินมีการประกอบธุรกิจที่หลากหลายและเป็นอำเภอที่มีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจที่สูง อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างมีศักยภาพและโอกาสด้านการค้า การท่องเที่ยวและบริการ ส่งผลให้ธุรกิจสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหินมีผู้ประกอบการเข้ามาใช้งานเพิ่มขึ้น ทำให้บุคลากรและองค์กรต้องมีความรู้ควบคู่ไปกับคุณค่าทางวิชาชีพที่นักบัญชีพึงมี คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร โดยการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีความถูกต้องและครบถ้วน สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร ส่งเสริมบุคลากรด้านคุณค่าทางวิชาชีพ และตระหนักถึงจรรยาบรรณที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานและสามารถเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน
3. เปรียบเทียบความเห็นของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและการทำบัญชีและนำเสนองบการเงิน

ขอบเขตการวิจัย

ในการกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาจะมุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงินซึ่งเป็นหลักแสดงถึงพฤติกรรมและแสดงถึงคุณธรรมจริยธรรม คณะวิจัยได้ใช้การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีอำเภอหัวหิน จำนวน 90 คน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามข้อบังคับสภาวิชาชีพ (ฉบับที่ 19) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านความเที่ยงธรรม 3) ด้านความเป็นอิสระ 4) ด้านความรู้ความสามารถ 5) ด้านความโปร่งใส 6) ด้านการรักษาความลับ

แนวคิดเกี่ยวกับการทำบัญชี

การทำบัญชี หมายถึง การบันทึกธุรกรรมทางการเงิน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการบัญชีในธุรกิจโดยบุคคล องค์กรหรือบริษัท มีวิธีการทำบัญชีมาตรฐานหลายวิธี รวมถึงระบบบัญชีเดี่ยว และระบบบัญชีคู่ ตลอดจนการจัดประเภท สรุปผล และตีความหมายของรายการที่จัดบันทึกกรรมถึงต้องประกอบด้วย ด้านต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานบัญชี

สำนักงานบัญชี คือ สำนักงานบัญชีจะให้บริการทางด้านบัญชี และภาษี ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับงานบัญชีที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และให้บริการและ คำแนะนำการจดทะเบียนบริษัทโดยการทำบัญชีและจัดทำงบการเงิน ต้องได้รับการตรวจสอบจาก ผู้ตรวจสอบบัญชีซึ่งการทำบัญชีและเก็บเอกสารทางบัญชีจะถูกจัดทำโดยผู้ชำนาญทางด้านบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน

ประสิทธิภาพของนักบัญชี (The Efficiency of An Accountant) เป็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพ ซึ่งนักบัญชีจำเป็นต้อง พัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเสมอ การรับรู้และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความคิดริเริ่ม รวมถึงมีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง อีกทั้งทักษะในการวางแผนที่จะเป็น

ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน (วราพร หอมทอง, 2556) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ประกอบด้วย การรับรู้ลักษณะของพนักงาน ระดับความต้องการของพนักงาน และความพึงพอใจในการทำงาน โดยมีประสิทธิภาพการทำงานเกิดขึ้นจาก ผู้บริหารงานรู้จัก การวางแผนขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงาน สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยคำนึงถึงปริมาณของผลงานคุณภาพของผลงาน ความถูกต้องในการปฏิบัติงานและความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชี หมายถึง การจัดทำบัญชีให้ มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ซึ่งงานจะต้องมีความเชื่อถือได้ ผลงานต้องได้มาตรฐานตามที่ตั้งไว้ โดยจะเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ แสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีนั้นมีประสิทธิภาพสำหรับการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี

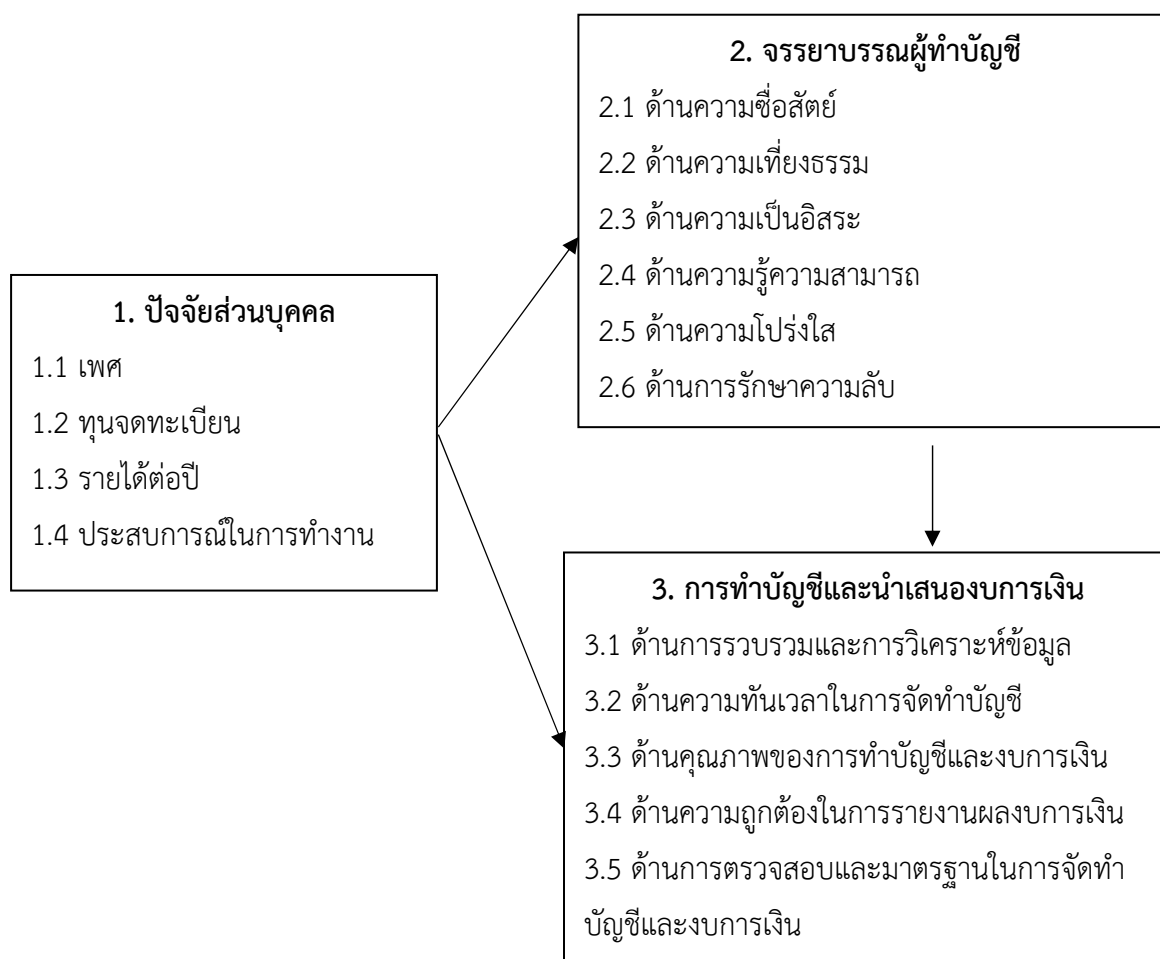
แนวคิดเกี่ยวกับความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน ได้แก่ คุณภาพด้านความเข้าใจได้ หากผู้ประกอบการมีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน จะทำให้เข้าใจใน งบการเงินต่างกัน รองลงมา เป็นคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ เมื่อผู้ประกอบการมีพฤติกรรม ปิดบังข้อมูลที่สำคัญย่อมทำให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ และหากกิจการมีการควบคุมภายใน ที่ดีก็สามารถป้องกันการทุจริต ข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ ส่งผลให้การจัดทำงบการเงินมีความน่าเชื่อถือ หากมีการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานบัญชีจะทำให้การทำงานสะดวก รวดเร็ว ข้อมูล ทันเวลาต่อการใช้ (กัลย์ธีรา สุทธิญาณวิมล, 2552)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีต่อการทำบัญชีและนำเสนอ งบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน ได้แก่ 1) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เน้นอธิบายการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการความสำเร็จ มิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ในแง่ของการทำงาน หมายถึงความต้องการที่ทำงานให้ดีที่สุด และทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นสำเร็จต่อไป 2) ทฤษฎีความพึงพอใจ ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดจากความสมดุลหรือความสอดคล้อง ระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ได้รับจริง หรือจากการที่ความต้องการได้รับการตอบสนอง หรือจาก ประสบการณ์ที่เข้าไปใช้บริการและประสบการณ์นั้นตรงตามความคาดหวัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิดและข้อเสนอแนะ เพื่อสอบถามให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลสถานประกอบการในอำเภอหัวหิน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชี จำนวน 18 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหา 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 3 ข้อ ด้านความเที่ยงธรรม จำนวน 3 ข้อ

ด้านความเป็นอิสระ จำนวน 3 ข้อ ด้านความรู้ความสามารถ จำนวน 3 ข้อ ด้านความโปร่งใส จำนวน 3 ข้อ และด้านการรักษาความลับ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพจำนวน 15 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 3 ข้อ ด้านความทันเวลาในการจัดทำบัญชี จำนวน 3 ข้อ ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน จำนวน 3 ข้อ ด้านความถูกต้องในรายงานผลการเงิน จำนวน 3 ข้อ และด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ในการวัดคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถาม โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ในสาขาวิชาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย
4. นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่า IOC ได้ใช้การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ เพื่อหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.96 โดยค่าที่ยอมรับได้จะต้องมากกว่า 0.5 ถือว่าน่าเชื่อถือ
5. นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านระบบ Google Form

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสาร
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยระบบออนไลน์ผ่าน Google Form
3. เมื่อครบกำหนด ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 90 ฉบับ
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืน จำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยัง กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ว่ามีขนาดตัวอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. ดำเนินการนำแบบสอบถามที่มีความครบถ้วน และสมบูรณ์มาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งได้ 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในอำเภอหัวหิน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศ ทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศ ทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนอการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน มีผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ดังตารางที่ 1

	จรรยาบรรณวิชาชีพ	μ	σ	ระดับความเห็น
1.	ด้านความซื่อสัตย์	4.86	0.269	มาก
2.	ด้านความเที่ยงธรรม	4.84	0.292	มาก
3.	ด้านความเป็นอิสระ	4.80	0.356	มาก
4.	ด้านความรู้ความสามารถ	4.73	0.383	มาก
5.	ด้านความโปร่งใส	4.85	0.288	มาก
6.	ด้านการรักษาความลับ	4.81	0.328	มาก
	โดยรวม	4.82	0.247	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.86$) ด้านการความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.85$) ด้านความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.84$)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในอำเภอหัวหิน

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ดังตารางที่ 2

การทำบัญชี		μ	σ	ระดับความเห็น
1.	ด้านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	4.77	0.338	มาก
2.	ด้านความทันเวลาในการจัดทำบัญชี	4.76	0.354	มาก
3.	ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน	4.80	0.338	มาก
4.	ด้านความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน	4.81	0.296	มาก
5.	ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน	4.85	0.279	มาก
โดยรวม		4.80	0.268	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ($\bar{X} = 4.85$) ด้านความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน ($\bar{X} = 4.81$) ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน ($\bar{X} = 4.80$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศ ทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศแตกต่างกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพ	ชาย		หญิง		t	p-value
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านความซื่อสัตย์	4.83	0.225	4.86	0.276	-0.415	0.683
2. ด้านความเที่ยงธรรม	4.89	0.164	4.83	0.307	0.872	0.391
3. ด้านความเป็นอิสระ	4.89	0.217	4.78	0.371	1.415	0.171
4. ด้านความรู้ความสามารถ	4.83	0.301	4.71	0.393	1.224	0.237
5. ด้านความโปร่งใส	4.89	0.217	4.84	0.298	0.661	0.517
6. ด้านการรักษาความลับ	4.81	0.300	4.82	0.334	-0.113	0.911
รวม	4.86	0.151	4.81	0.259	0.903	0.376

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความโปร่งใส ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการรักษาความลับ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมและรายด้านในอำเภอหัวหิน ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.751	0.375	6.986	0.002*
	ภายในกลุ่ม	87	4.674	0.054		
	รวม	89	5.425			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมและรายด้านในอำเภอหัวหิน ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.239	0.413	8.487	0.000*
	ภายในกลุ่ม	86	4.186	0.049		
	รวม	89	5.425			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.274	0.137	2.318	0.105
	ภายในกลุ่ม	87	5.150	0.059		
	รวม	89	5.425			

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในอำเภอ หัวหิน ที่มีเพศแตกต่างกัน

การทำบัญชี	ชาย		หญิง		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	4.78	0.217	4.77	0.354	0.115	0.683
2. ด้านความทันเวลาในการจัดทำบัญชี	4.83	0.302	4.75	0.362	0.844	0.391
3. ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน	4.97	0.096	4.77	0.354	1.924	0.000*
4. ด้านความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน	4.81	0.223	4.82	0.307	-0.146	0.885
5. ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน	4.89	0.164	4.84	0.293	0.813	0.424
รวม	4.86	0.127	4.79	0.284	1.336	0.376

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงินด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ด้านความทันเวลาในการจัดทำบัญชีแตกต่างกัน ($p < 0.05$)

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยรวมและรายด้านใน อำเภอหัวหิน ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน

การทำบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.362	0.181	2.610	0.079
	ภายในกลุ่ม	87	6.033	0.069		
	รวม	89	6.396			

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหินที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน

การทำบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.847	0.282	4.374	0.006*
	ภายในกลุ่ม	86	5.549	0.065		
	รวม	89	6.396			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหินที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

การทำบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.623	0.312	4.699	0.012*
	ภายในกลุ่ม	87	5.772	0.066		
	รวม	89	6.396			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความโปร่งใส และด้านความเที่ยงธรรม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในอำเภอหัวหินพบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ด้านความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน และด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในอำเภอหัวหิน ที่มีเพศทุนจดทะเบียน รายได้ต่อปี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ด้านความทันเวลาในการจัดทำบัญชีแตกต่างกัน ($p < 0.05$) และพบว่าผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้ต่อปี และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีผลต่อการทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของสำนักงานบัญชีในอำเภอหัวหิน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความโปร่งใส และด้านความเที่ยงธรรม เนื่องจากความซื่อสัตย์ เป็นสิ่งที่ผู้ทำบัญชีพึงมี และเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการทำบัญชีเป็นอย่างมาก ผู้ทำบัญชีควรมีความซื่อสัตย์ควบคู่ไปพร้อมกับความเที่ยงธรรม เพราะไม่ควรลำเอียงหรือมีอคติไปทางใดทางหนึ่งและต้องเป็นที่ประจักษ์อยู่เสมอเพื่อให้ผลงานที่ทำนั้นมีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ผู้ทำบัญชีต้องมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานเป็นอย่างดี เพื่อลดการผิดพลาดในการทำงาน มีความโปร่งใสอยู่เสมอและต้องเก็บรักษาความลับของการปฏิบัติงานในการทำบัญชีเป็นอย่างดี ไม่นำไปเปิดเผยเพื่อทำให้เกิดความเสียหายกับสำนักงานบัญชี สอดคล้องกับแนวคิด สุพัตตรา รักการศิลป์ เอมอร แสงวงโรตม์ และ ผกามาศ มูลวันดี (2562 : 17-18) พบว่า จรรยาบรรณประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติหรือประมวลมารยาทของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ทางวิชาชีพและมีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อวิชาชีพ โดยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการยึดเหนี่ยวและควบคุมการประพฤติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องยึดถือปฏิบัติเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความโปร่งใส และด้านการรักษาความลับ

2. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ด้านความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน และด้านคุณภาพของการทำบัญชีและงบการเงิน เนื่องจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการทำบัญชีเป็นขั้นตอนแรกๆ ที่ผู้ทำบัญชีควรปฏิบัติ ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องจัดทำบัญชีให้ทันกับระยะเวลาที่กำหนดเพื่อที่จะแจ้งให้สถานประกอบการได้ทราบถึงงบ

การเงิน โดยงบการเงินที่สำนักงานบัญชีได้จัดทำขึ้นนั้น ต้องเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพตามมาตรฐานในการจัดทำบัญชีและต้องมีความถูกต้องในเรื่องของการรายงานผลอยู่เสมอ นอกจากนี้งบการเงินที่จัดทำต้องสามารถตรวจสอบได้และสามารถหาที่มีของตัวเลขที่จัดทำได้ทุกรายการเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิด ปิ่นฤดี หนูบุตร (2558 : 20) พบว่า การทำบัญชีเป็นศิลปะ ในการออกแบบกระบวนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปจดบันทึกการจำแนกให้เป็นหมวดหมู่และสรุปผลสิ่งสำคัญในรูปแบบของรายการที่เป็นตัวเงิน รวมทั้งการแปลความหมายของผลการปฏิบัติดังกล่าวและเสนอข้อมูลต่อผู้ใช้เพื่อให้เกิดการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้ต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้ทำบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีจะมีการเน้นเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพในเรื่องของการทำบัญชีอยู่เสมอซึ่งการทำบัญชีผู้ทำบัญชีต้องมี ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ความเป็นอิสระ ความรู้ความสามารถ ความโปร่งใส การรักษาความลับ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่สำนักงานบัญชีมีรายได้ที่ดีมากยิ่งขึ้น การมีรายได้ ที่ดีของสำนักงานบัญชึ้นั้นทำให้มีความสามารถในการจ้างผู้ทำบัญชีที่พร้อมในเรื่องทั้ง การศึกษา และประสบการณ์เข้ามาร่วมทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัย แนวคิด อาวุธ ประวาศวิน (2556 : 18-19) พบว่า จรรยาบรรณก่อให้เกิด การทุ่มเทอุทิศตนให้แก่งานอย่างเต็มที่ผู้ที่มีจรรยาบรรณสูง ย่อมจะปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดีมีความเที่ยงธรรม เมตตากรุณามี มนุษยธรรม ผู้ที่ประพฤติ ตนเยี่ยงนี้ย่อมเป็นที่รักของคนรอบข้างทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธาต่อตัวเขา ต่อหน่วยงานมีทัศนคติที่ดีต่องาน มีขวัญกำลังใจมีความสุขในการทำงาน อุทิศตนอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย สอดคล้องกับแนวคิด ดุลยา จิตตะยโสธร (2556 : 195) พบว่า บทบาททางเพศเป็นตัวคาดหวังให้แสดงออกว่าเป็นเพศชายหรือหญิง แต่ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่หล่อหลอมความคิด ความรู้ ความแตกต่าง ความรับผิดชอบและเป็นตัวสร้างควมมีสถานภาพให้แก่มนุษย์ สอดคล้องกับวิจัย อาทรณ์ กิจจา และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า เมื่อประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น จะมีทักษะ ความชำนาญในงานสูงขึ้นความคิดและการกระทำต่าง ๆ มีความรอบคอบมากขึ้น ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

4. ผู้ทำบัญชี ที่มี เพศ รายได้ต่อปี และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจากการทำบัญชีของสำนักงานบัญชีที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายมีการจดทะเบียนอย่างถูกต้องในอำเภอหัวหินนั้นมีสำนักงานบัญชีจะมีการทำบัญชีตามขั้นตอนของมาตรฐานการบัญชี โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ควบคุมดูแลไปกับการทำบัญชีให้ทันเวลา มีคุณภาพ และมีความถูกต้อง ซึ่งการมีประสบการณ์และการมีความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชึ้นั้น จะส่งผลดีต่อผู้ทำบัญชี สำนักงานบัญชี รวมไปถึงสถานประกอบการที่เข้ามาใช้บริการ การทำบัญชีที่ดีมีคุณภาพของสำนักงานบัญชีจะเป็นตัวสร้างรายได้ที่ดีให้กับสำนักงานบัญชีในระยะยาว และการทำบัญชีเป็นสิ่งที่คุณทำบัญชีต้องใช้ทั้งความรู้ความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วนในการทำบัญชี ถึงแม้ว่า เพศ อายุ การศึกษา หรือสถานภาพ รวมถึงประสบการณ์ในการทำงานจะมีความแตกต่างกันนั้น แต่ขั้นตอนในการการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ความทันเวลาในการจัดทำบัญชี คุณภาพของการทำบัญชี ความถูกต้องในการรายงานผลงบการเงิน และการตรวจสอบ

เป็นสิ่งที่ผู้ทำบัญชีต้องตระหนักและทำให้อยู่ในมาตรฐานการบัญชีอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัย จิรศิริโรจน์ (2564 : 13) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงาน บริการรับทำบัญชีของสำนักงานสหพัฒนการบัญชี ในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประเภทของธุรกิจ มีการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กิจกรรมที่มีการตัดสินใจด้านสินค้า ด้านราคา และด้านสถานที่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญ 0.01 และเงินทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ที่ต่างกัน มีการตัดสินใจโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 สอดคล้องกับวิจัย พิมพ์พิศาวรรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560 : 15) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีโดยตรง ได้แก่ ความรู้ความสามารถ ทางด้านบัญชีประสบการณ์ การฝึกอบรม ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีและปัจจัยภายนอกจากการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) ความรู้ทางด้านบัญชี คือ ผู้ทำบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี หมวดหมู่บัญชี วงจรบัญชี และการรายงานทางการเงิน 2) ประสบการณ์ในการทำบัญชี เป็นหนึ่งองค์ประกอบที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้ทำบัญชี มีความสามารถ ในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านบัญชี ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชีที่เหมาะสม มาก่อนจะทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีได้เป็นอย่างดีและเมื่อเกิดปัญหาในการทำ บัญชีจะอาศัยประสบการณ์ที่มีแก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เป็นการพัฒนาศักยภาพให้เกิดความเข้าใจในการทำงานขององค์กร และสามารถนำความรู้ ความสามารถของตนเองมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้บัญชีในการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพผู้ทำบัญชีจะต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีอย่างถ่องแท้ หากขั้นตอนในการจัดทำบัญชีมีความยุ่งยากและซับซ้อนต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้จัดทำบัญชีไม่เข้าใจขั้นตอนการจัดทำบัญชีและไม่สามารถจัดทำบัญชีตามระเบียบของหน่วยงานได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ จรรยาบรรณเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นในการคัดเลือกผู้ทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชีผู้ทำบัญชีเป็นสิ่งที่ต้องทำ ผู้ทำบัญชีควรศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพและปฏิบัติตาม คณะวิจัยควรยึดจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ สำนักงานบัญชีควรปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน และควรจัดอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้สอบบัญชี รวมทั้ง การปลูกฝังนักศึกษาคณะบัญชี ในเรื่องความรู้ ความเข้าใจและทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานออกมาดีและมีคุณภาพอย่างเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครูในการเรียนการสอน เพื่อให้การทำงานและการเรียน การสอนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2) ควรศึกษาการสนับสนุนและศึกษาจากแรงกดดันในสำนักงานบัญชี ในเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการผิดพลาดในการทำงาน ศึกษาขั้นตอน การทำบัญชี หรือการทำงานการเงินในสำนักงานบัญชีให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว

2.3) ควรศึกษาปัญหาที่สำนักงานบัญชี พบเจอในการจัดทำบัญชี หรือการนำเสนอ ลดปัญหาการทำงานที่ซับซ้อน และช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่สำนักงานบัญชี และควรเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์ หรือใช้ค่าสถิติตัวอื่นในการทำวิจัย เช่น ใช้โปรแกรม ISP (Interactive Statistical Program) แทนโปรแกรม SPSS (Statistical Packages for Social Science) ในการหาค่าสถิติทางการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานโดยโครงการวิจัยมูลฐาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บรรณานุกรม

- กัลย์ธีรา สุทธิญาณวิมล. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่องบการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย และดนุชา คุณพนิชกิจ. (2555). IES 2 การพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี. วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, 123-138.
- ดุลยา จิตตะโยธธ. (2556). บทบาททางเพศในทัศนะของนักจิตวิทยา. วารสารคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 195.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปิ่นฤดี หนูบุตร. (2558). การทำบัญชีและใช้สารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการจัดการองค์กรสำหรับวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. รายงานวิจัยคณะวิทยาการจัดการ, นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ธงชัย จิรศิริโรจน์. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สำนักงานบัญชีของสำนักงานสหพัฒนาการบัญชี ในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2564. จาก <http://cms.dru.ac.th/jspui/handle/>
- พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร และปวีณา กองจันทร์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(1), 3-14.
- ราชิต ไชยรัตน์. (2563). บทบาทนักบัญชีในโลกอนาคตจากนักบัญชีสู่นักบัญชีนวัตกรรม. สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2564. จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126212>.

- วราพร หอมทอง. (2556). ผลกระทบของความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของหัวหน้าการเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2561. สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2564. จาก www.tfac.or.th/Article/Detail/66893.
- สิริพร วรรณศร. (2563). คุณค่าทางวิชาชีพและจรรยาบรรณที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 11-12.
- สุภัตรา รักการศิลป์ เอมอร แสงวโรตม์ และ ผกามาศ มูลวันดี. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการวิจัยสาขาวิชาการบัญชี. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อาทรณ์ กิจจา และคณะ. (2560). ความเครียดในการทำงานของนักบัญชีในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครราชสีมา. สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2564. จาก www.kkbsjournal.kku.ac.th/register/journalfull/1-1/03.pdf.
- อาวุธ ประวาศวิน. (2556). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของทนายความในมุมมองของลูกค้าความในศาลจังหวัดตราด. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ropic. การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ชลบุรี: รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing Research*. (7th edition). New York: John Wiley and Sons.

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
ของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
วิทยาเขตวังไกลกังวล

Factors Enhance Knowledge and Understanding in the use
Accounting Programs of the Accounting Student Branch, Rajamangala
University of Technology Rattanakosin Wang Klai Kangwon Campus

พงศ์ภัต ชมตันติ* สุภาวดี มะณีวงศ์* และพิมพ์วิณี มะณีวงศ์*

Phongpat Chomtanti* Supawadi Maniwong* and Pimpavee Maneewong*

*หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Corresponding Author: พิมพ์วิณี มะณีวงศ์

อีเมล: pimpavee.man@rmutr.ac.th

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 10 ธันวาคม 2565 วันตอบรับบทความ: 26 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี EXPRESS ของนักศึกษาสาขาการบัญชี และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี EXPRESS ของนักศึกษาสาขาการบัญชี ด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน จากการคำนวณโดยใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ได้รับการตอบกลับมา จำนวน 97 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test (ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การยอมรับเทคโนโลยี ทัศนคติที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และ 2) การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชีที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมี 2 ด้านที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความเข้าใจและด้านการวิเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเอ็กเพรส, ความรู้ความเข้าใจ, นักศึกษาสาขาบัญชี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the opinions about the use of the accounting software program EXPRESS of accounting students and 2) to compare the opinions about the use of the accounting software program EXPRESS of accounting students. By selecting a sample of 186 people calculated by using the formula of Crazy and Morgan. The tool used was a questionnaire that received responses from 97 people. Data were analyzed using basic statistics, including mean, standard deviation and F-test (ANOVA).

The results of the research were as follows: 1) the opinions on the use of the accounting software program of accounting students as a whole; at a high level in all aspects, including technology acceptance Attitude towards the use of accounting software packages Benefits of using accounting software packages; and 2) comparing the knowledge and understanding of accounting students toward the use of accounting software programs had different overall opinions. When considering each aspect, there are 2 different aspects: understanding and analytical. Statistically significant at 0.05

Keywords: Accounting Express Package, knowledge and understand, Accounting Students

บทนำ

ในยุคปัจจุบันนักบัญชีปฏิเสธไม่ได้ว่า มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ก่อให้เกิดความต้องการเครื่องมือที่จะนำมาช่วยในการลดต้นทุน ช่วยในการเก็บรักษาข้อมูล ช่วยในการประมวล วิเคราะห์งานที่มีความซับซ้อนในการทำบัญชีเพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วกับการทำงาน โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในการจัดทำบัญชี ดังนั้น จึงถึงเวลาแล้วที่นักบัญชีต้องพยายามปรับตัว และปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานบัญชีในยุคปัจจุบัน ให้สมกับคำว่า “นักบัญชียุค 4.0” (ทิพย์วรรณ ราชพิทักษ์, 2564 : 681)

นักบัญชียุค 4.0 เป็นการรวมระหว่างเทคโนโลยี 4.0 และนักบัญชีเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรธุรกิจทันสมัย โดยจะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านการใช้ทักษะ ความรู้และเจตคติที่บูรณาการอย่างเหมาะสม และให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการประยุกต์ใช้กับงานบัญชีได้โปรแกรมระบบ EXPRESS เป็นโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานได้ดีผ่านการจัดทำรายงานทางการเงิน และข้อมูลทางการบัญชี (พิมพ์วิวัฒน์ มະณีนรงค์, 2563 : 477) เพื่อเป็นการปูพื้นฐานรวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นนักบัญชียุคใหม่ ให้แก่นักศึกษาบัญชีผู้จบใหม่

นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีชั้นปีสุดท้ายกำลังจะจบการศึกษาควรได้รับการปลูกฝังความรับผิดชอบ ต่อสังคมเป็นผู้มีคุณธรรมและ จริยธรรมด้านการทำงานรวมถึงการเตรียมตัวเพื่อออกสู่สถานประกอบการ ภายนอกเป็นบุคลากร ผู้นำ แรงงานยุคใหม่ โดยการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพการบัญชีให้มีความพร้อม ออกไป ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจหลักของนักศึกษาที่จะต้องแสวงหา เก็บเกี่ยวความรู้ ประสบการณ์ให้ได้มากที่สุดก่อนจบการศึกษาออกไปยังสถานประกอบการนักศึกษาในยุคปัจจุบันยังขาด ความรู้ความเข้าใจ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเกี่ยวกับโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป (สุพรรณิกา สันป่าแก้ว และนิพนธ์นิภา บุญช่วย. 2564 : 115-116) ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานของนักบัญชียุค 4.0

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจใน การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ของนักศึกษสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล เพื่อการศึกษาเรียนรู้การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างถูกต้อง จะเห็นนักบัญชีในปัจจุบัน มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงาน ซึ่งการยอมรับ เทคโนโลยีเป็นอีกหนึ่งช่องทางการทำงานได้อย่างรวดเร็ว ประหยัดเวลา และลดค่าใช้จ่ายรวมทั้งเป็นการเปิด โอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการใช้โปรแกรมระบบ EXPRESS ให้เหมาะสมกับการเป็นนักบัญชียุค 4.0 ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยค้นหาแนวทางและศึกษาปัจจัยที่มีผล ต่อความตั้งใจในการใช้โปรแกรมระบบ EXPRESS เพื่อเป็นแนวทางแก่นักศึกษาจบใหม่ที่กำลังจะออกสู่สถานประกอบการภายนอก ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเทคโนโลยีให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล เป็นการสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถ ให้แก่นักศึกษาจบใหม่ (พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์, 2563 : 477) ได้หยิบยกเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี EXPRESS ของนักศึกษ สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี EXPRESS ของ นักศึกษสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

ทบทวนวรรณกรรม/กรอบแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Accounting Software) หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้กับ งานด้านบัญชี โดยเฉพาะเป็นแอปพลิเคชันพื้นฐานที่ช่วยให้นักบัญชีสามารถทำบัญชีสำหรับการตรวจสอบ ภายในและภายนอกได้ง่ายมากขึ้น เนื่องจากการตรวจสอบ เป็นเครื่องมือหลักในการประเมินสถานะทางการเงินของ ธุรกิจ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายผ่านเครื่องมือทางการเงิน เช่น บัญชีแยกประเภท บัญชีรายวัน บัญชี รายรับ-รายจ่าย บัญชีเจ้าหนี้ลูกหนี้ การซื้อขายหุ้น สินค้าคงคลังการเรียกเก็บเงินต่าง ๆ (ไปรษณีย์ คอมเทค, 2564 : ออนไลน์) และสรุปผลรายการค้าออกมาในรูปแบบของงบการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาศาขากการบัญชี

ความรู้ ความเข้าใจ คือสิ่งที่เกิดมาจากการสั่งสมจากการศึกษา การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมถึงความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ ทั้งการได้ยิน การฟัง การคิด จำแนกความหมายระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมาย (อัจฉราพร ปะทต, 2559 : 12) ไว้ดังนี้

ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำเป็นหลักทั้งการระลึกถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นที่สืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสารต่าง ๆ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไป โดยความรู้อาจแยกออกจากความรู้เฉพาะสิ่ง และความรู้เรื่องสากล

ความเข้าใจ เป็นขั้นตอนสำคัญของการสื่อความหมาย โดยอาศัยความสามารถทางสมองและทักษะ อาจจะทำกระทำได้โดยการใช้ปากเปล่า ภาษา ข้อเขียน หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ การทำความเข้าใจ อาจไม่มีผลสมบูรณ์เสมอไป สำหรับพฤติกรรมความเข้าใจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การแปลความ การตีความ และการสรุปอ้างอิง

ความสำคัญต่อพฤติกรรมมนุษย์ในด้านที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมถึงศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านทักษะทางสติปัญญา และการใช้วิจารณญาณในการประกอบการตัดสินใจ

แนวคิดเกี่ยวกับนักศึกษาศาขากการบัญชี

นักศึกษา หมายถึง ผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการหรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า ซึ่งเข้ารับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (พจนานุกรมไทย, 2565 : ออนไลน์)

การอุดมศึกษา มีขอบข่ายที่แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ (มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2565 : ออนไลน์) มีดังนี้ คือ

ระดับแรก เป็นระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญา ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1-3 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย

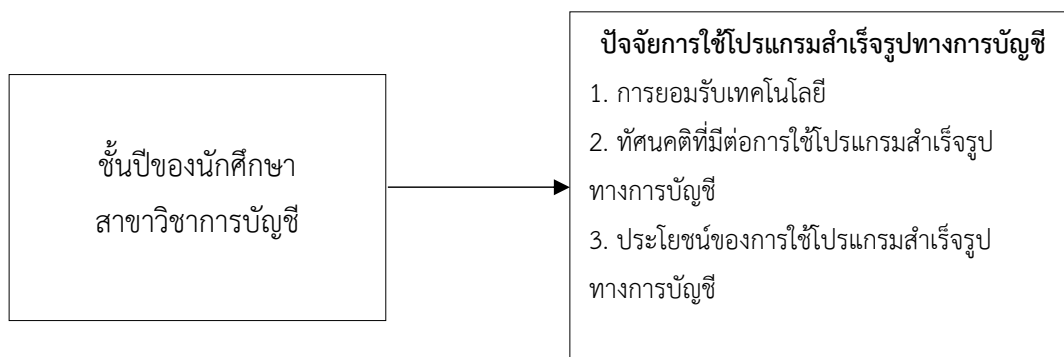
ระดับที่ 2 คือ ระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้เวลาศึกษาประมาณ 4-6 ปี โดยปกติหลักสูตรปริญญาตรีจะใช้เวลาศึกษาประมาณ 4 ปี แต่มีบางสาขาวิชา ที่จัดหลักสูตรประมาณ 5 ปี เช่น สถาปัตยกรรมศาสตร์ และหลักสูตร 6 ปี เช่น แพทยศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเรียกว่า "บัณฑิต"

ระดับที่ 3 คือ ระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ที่เรียกว่า ระดับบัณฑิตศึกษา ผู้ที่จะศึกษาต่อในระดับนี้ จะต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามาแล้ว ระดับบัณฑิตศึกษาแย่งแบ่งออกเป็น ปริญญาโท หรือปริญญาเอก และปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือปริญญาเอก

นักศึกษาศาขากการบัญชี หมายถึง ผู้ศึกษาทางการเรียนทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์ และการสัมมนา รวมถึงการปฏิบัติงานจริงตรงต่อสาขาวิชาชีพ (สาขากการบัญชี) เป็นการศึกษาในด้านการบัญชี โดยมุ่งเน้นความรู้ความเข้าใจให้มีความเชี่ยวชาญด้านการภาษีอากร และมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลทางบัญชีและการเงินได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ (วิทยาลัยเทคโนโลยีเกษมสันต์บริหารธุรกิจ, 2565 : ออนไลน์)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล จำนวน 408 คน (งานทะเบียน มทร.รัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล จำนวน 186 คน ทฤษฎีของเครจซี่และมอร์แกนในการสุ่มตัวอย่าง (Krejcie & Morgan, 1970 : ออนไลน์) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 จำแนกนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

1.2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

1.2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์กำหนด โดยใช้การคำนวณแบ่งเป็นร้อยละ 52 ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

คณะ/สาขา/ชั้นปี	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ผู้ตอบ แบบสอบถาม (คน)
คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ปริญญาตรี 4 ปี ปกติ วิทยาเขตวังไกลกังวล			
1. การบัญชี ชั้นปีที่ 1	44	20	10
2. การบัญชี ชั้นปีที่ 2	29	13	7
3. การบัญชี ชั้นปีที่ 3	43	19	10
4. การบัญชี ชั้นปีที่ 4	45	21	11
คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ปริญญาตรี 4 ปี ปกติ เทียบโอนรายวิชา วิทยาเขตวังไกลกังวล			
5. การบัญชี เทียบโอนรายวิชา ชั้นปีที่ 3	138	63	33
6. การบัญชี เทียบโอนรายวิชา ชั้นปีที่ 4	109	50	26
รวม	408	186	97

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล จำนวน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมถึงเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี 3 ด้าน จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ การยอมรับเทคโนโลยี จำนวน 6 ข้อ ทศนคติที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี จำนวน 3 ข้อ และประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมถึงความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้ จำนวน 3 ข้อ ด้านความเข้าใจ จำนวน 3 ข้อ ด้านการนำความรู้ไปใช้ จำนวน 3 ข้อ และด้านการวิเคราะห์ จำนวน 3 ข้อ

2.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยดำเนินการทดสอบด้วย 1) วิธีการหาค่าความเที่ยง (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ เพื่อหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้เท่ากับ 0.97 โดยค่าที่ยอมรับได้จะต้องมากกว่า 0.5

ถือว่าน่าเชื่อถือ 2) การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.7469–0.910 และ 3) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ของแต่ละด้านตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.843–0.875

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ สื่อสารสนเทศ เอกสารอื่น ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาเอกสาร

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ผ่านการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตวังไกลกังวล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการคัดเลือกแบบชั้นภูมิ จำนวน 186 คน จากการคำนวณโดยใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน และทำการส่งแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Forms ซึ่งได้รับการตอบรับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 52 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker และคณะ (2001) ที่เสนอว่า การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลควรมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคุม กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม (ชุตีรี วงศ์รัตน์, 2550 : 5)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี

มากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	9	9.30
1.2 หญิง	88	90.70
รวม	97	100.00
2. อายุ		
2.1 18-22 ปี	87	89.70
2.2 23-27 ปี	10	10.30
2.3 28-32 ปี	-	-
2.4 32 ปี ขึ้นไป	-	-
รวม	97	100.00
3. สถานภาพ		
3.1 โสด	87	89.70
3.2 สมรส	10	10.30
รวม	97	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ชั้นปีที่ 1	10	10.31
4.2 ชั้นปีที่ 2	7	7.22
4.3 ชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี ปกติ)	10	10.31
4.4 ชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน)	33	34.02
4.5 ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี ปกติ)	11	11.34
4.6 ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน)	26	26.80
รวม	97	100.00
5. รายได้เฉลี่ย		
5.1 น้อยกว่า 5,000 บาท	48	49.50
5.2 5,000-10,000 บาท	34	35.10

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาการบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
5.3 10,001-20,000 บาท	15	15.50
5.4 20,001-30,000 บาท	-	-
5.5 มากกว่า 30,000 บาท	-	-
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90.70) อายุ 18-22 ปี (ร้อยละ 89.70) สถานภาพ โสด (ร้อยละ 89.70) ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน) (ร้อยละ 34.02) รองลงมา ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน) (ร้อยละ 26.80) รายได้เฉลี่ย น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 49.50) รองลงมา 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 35.10)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน

ปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การยอมรับเทคโนโลยี	4.30	0.529	มาก
2. ทักษะคดีที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	4.30	0.550	มาก
3. ประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	4.12	0.620	มาก
โดยรวม	4.24	0.505	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล มีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การยอมรับเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.30$) ทักษะคดีที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ($\bar{X} = 4.30$) และประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ($\bar{X} = 4.12$)

3. การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมของนักศึกษา สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ที่มีระดับ การศึกษาแตกต่างกัน (ANOVA)

ปัจจัยการใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	5.400	1.080	5.156	0.000*
	ภายในกลุ่ม	91	19.062	0.209		
	รวม	96	24.463			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (ANOVA)

ความรู้ความเข้าใจของ นักศึกษาสาขาการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	4.620	0.924	2.60	0.030*
	ภายในกลุ่ม	91	32.260	0.355	7	
	รวม	96	36.881			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาการบัญชีที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 18-22 ปี สถานภาพ โสด ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน) รองลงมา ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี เทียบโอน) รายได้เฉลี่ย น้อยกว่า 5,000 บาท รองลงมา 5,000-10,000 บาท

2. ปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวลโดยรวมและเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การยอมรับเทคโนโลยี ทัศนคติที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี และประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักศึกษาสาขาการบัญชี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้รับความรู้เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีจากสถานศึกษาเดิม ที่ได้มีการสอนในเรื่องการใช้โปรแกรมจากอาจารย์ที่มีความรู้ หรือได้ฝึกประสบการณ์จากสถานประกอบการตามหลักสูตร โดยที่บางส่วนเป็นสำนักงานบัญชี และได้รับความรู้โดยตรงจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานบัญชีที่มีประสบการณ์ ทำให้โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาสาขาการบัญชีมีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีกันมาก่อนแล้ว ได้รับรู้ถึงประโยชน์และ รับรู้ถึงความง่ายของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี สอดคล้องกับแนวคิดของ นพสร ทานะชั้น (2564 : 228) พบว่า การรับรู้ประโยชน์ รับรู้ความง่าย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการยอมรับเทคโนโลยี เป็นทัศนคติเชิงบวก และสอดคล้องกับแนวคิดของ เจษฎา สุขทวี (2558 : 24) พบว่า เมื่อเกิดความเชื่อเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งานและประโยชน์ของเทคโนโลยีจะนำมา ซึ่งการเกิดพฤติกรรมความสนใจและให้การยอมรับ

2. นักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษาสาขาการบัญชีแต่ละคนมีความจำเป็นในการศึกษาข้อมูลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีไม่เท่ากัน ตามวัตถุประสงค์ของนักศึกษาแต่ละสถานภาพ เช่น สถานภาพโสดที่ไม่ได้มีภาระทางครอบครัวมากนัก ทำให้มีเวลาในการศึกษาข้อมูลหรือทบทวนวิธีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี สถานภาพสมรสที่มีการดูแลครอบครัวส่งผลอาจจะไม่ได้มีเวลาในการศึกษา และทบทวนมากเท่าสถานภาพโสด การที่จะศึกษาการใช้โปรแกรมทางบัญชีที่มีความซับซ้อนจึงเป็นไปได้ยาก แต่ถ้าโปรแกรมไม่มีความซับซ้อนและใช้งานง่ายก็จะทำให้นักศึกษามีความสนใจได้มากกว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ เจษฎา สุขทวี (2558 : 24) พบว่า เมื่อเกิดความเชื่อเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งาน ประโยชน์ของเทคโนโลยีจะนำมาซึ่งการเกิดพฤติกรรมความสนใจ

และให้การยอมรับ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉราพร ปะทต (2559 : 14) กล่าวว่า ระดับความรู้ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์ของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องและแนวทางในการลำดับความสำคัญ ซึ่งได้แบ่งระดับความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญา และสอดคล้องกับแนวคิดของ นพสร ทานะชั้น (2564 : 229) พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีทั้ง 4 ด้านคือด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้เทคโนโลยี ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้ และด้านความตั้งใจใช้

นักศึกษาศาขการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาศาขการบัญชี ที่มีต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกันและเป็นรายด้าน 2 ด้านที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความเข้าใจและด้านการวิเคราะห์ เนื่องจากนักศึกษาศาขการบัญชีในแต่ละระดับการศึกษา และแต่ละสูตรมีระดับความเข้าใจของแต่ละคนไม่เท่ากัน ตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาตามระดับการศึกษา หลักสูตรที่ได้ศึกษา และประสบการณ์จากภายนอกทำให้ผลที่ออกมาไม่ได้ไปในทางเดียวกันจนมีความแตกต่าง โดยเมื่อระดับความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันแล้ว จะส่งผลให้การวิเคราะห์ของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันไปอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉราพร ปะทต (2559 : 14) กล่าวว่า ระดับความรู้ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์ของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการลำดับความสำคัญซึ่งได้แบ่งระดับความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่

1.1 นักศึกษาศาขการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ต่อการทำงานในอนาคต

1.2 ผู้วิจัย ได้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ควรมีการจัดอบรมวิธีใช้งานอย่างถูกต้องและลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้น

1.3 คณะบริหารธุรกิจ ควรส่งเสริมการทำวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมให้สอดคล้องกับสาขา มากยิ่งขึ้น เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีบูรณาการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในสาขาที่เรียนกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการทำวิจัยที่มีส่วนร่วมกับบุคคลภายนอก หรือมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อที่นักศึกษาจะได้รับความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีกับหน่วยงานอื่น ๆ เพราะในการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงข้อมูลจาก นักศึกษาศาขการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล เท่านั้น เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลว่ามีความแตกต่างมากน้อยเพียงใด

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของบุคลากรผู้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงิน ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทย เป็นต้น เพื่อให้เป็นการวิจัยที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรนำไปต่อยอดเป็นการวิจัยในเรื่องอื่น ๆ เช่น การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เพื่อให้มีการวิจัยในเรื่องที่หลากหลายมากขึ้น เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

“งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานโดยโครงการวิจัยมูลฐาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์”

บรรณานุกรม

- งานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล. (2565). จำนวนนักศึกษา. วันที่ค้นข้อมูล 11 สิงหาคม 2565. จาก <https://reg.rmutr.ac.th/regisweb/home>
- เจษฎา สุขทวี. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้งของลูกค้าธนาคารออมสินในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. สืบค้นข้อมูล 4 สิงหาคม 2565. จาก <https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2558/mpa50758jstch2.pdf>.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซิฟ.
- ทิพย์วรรณ ราชพิทักษ์. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำเสนอการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing) กรณีศึกษา นักบัญชีในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18(1), 680-690.
- นพสร ทานะชัน. (2564). การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์บัญชีของสำนักงานบัญชีไทย. *Journal of MCU Nakhondhat*, 8(11), 221-231.
- โปรซอฟท์ คอมเทค. (2564). ซอฟต์แวร์บัญชี หรือโปรแกรมบัญชี. สืบค้นข้อมูล 3 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.prosoftwinspeed.com/Article/>
- พจนานุกรมไทย. (2565). นักศึกษา. สืบค้นข้อมูล 4 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.wordyguru.com/a/พจนานุกรมไทย/q/นักศึกษา>.
- พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการใช้โปรแกรมระบบ EXPRESS ของนักบัญชีในระดับอุดมศึกษา. *Journal of the Association of Researchers*, 25 (1), 447-464.
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2565). ความหมายของการอุดมศึกษา. สืบค้นข้อมูล 4 สิงหาคม 2565. จาก <https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=38&chap=3&page=t38-3-infodetail01.html>.

- วิทยาลัยเทคโนโลยีเกษมสันต์บริหารธุรกิจ. (2565). **นักศึกษาศาขาบัญชี**. สืบค้นข้อมูล 4 สิงหาคม 2565.
จาก <http://www.k-bac.ac.th/kbac/page-33.html>
- สุพรรณิกา สันป่าแก้ว และนิกซ์นิภา บุญช่วย. (2564). แนวทางการพัฒนาศักยภาพแนวทางการพัฒนา
ศักยภาพของนักศึกษาคณะบัญชีในมุมมองของสำนักงานบัญชี กรณีศึกษา นักศึกษาคณะบัญชี
มหาวิทยาลัย กรุงเทพ ธนบุรี. *Journal of Management Science Review*, 23 (1), 213-224.
- อัจฉราพร ปะทต. (2559). **ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง :
กรณีศึกษาประชาชนในตำบลผาลิ่งห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรม
หาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Aaker, D.A., Kumar V., and Day G.S. (2001). *Marketing Research*. (7th ed). New York: John Wiley
and Sons.
- Robert V. Krejcie & Daryle W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research
Activities**. Retrieved July 22, 2022, from
https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf

หลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตตามรูปแบบ เอ.อาร์.ดี

Principles of Rehearsal for a Marching Band in the A.R.D. Model

พิจักษณ์ ถาวรานุรักษ์*

Pijak Tawaranurak*

*ภาควิชาดุริยางคศิลป์ สาขาคณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี กระทรวงวัฒนธรรม

Corresponding Author: พิจักษณ์ ถาวรานุรักษ์

อีเมล : manskband92@gmail.com

บทความวิชาการ

วันที่รับบทความ: 27 กันยายน 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 28 พฤศจิกายน 2565 วันตอบรับบทความ: 21 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้กล่าวถึงหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ในรูปแบบ A.R.D. Model ซึ่งเป็นหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตที่ผู้จัดทำนั้น ได้นำหลักทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สกินเนอร์ และ ซินอิชิซูซูกิ มาสร้างเป็นหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตในรูปแบบ A.R.D Model ซึ่งได้แบ่งหลักการการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตได้ออกเป็น 3 ประการ คือ 1) Active ความกระตือรือร้น ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข สร้างแรงจูงใจ เสริมแรงทั้งทางบวก (Positive Reinforcement) และทางลบ (Negative Reinforcement) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจลดพฤติกรรมขาดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นเพิ่มมากขึ้น 2) Routine การซ้อมเป็นกิจวัตรการฝึกซ้อมแบบเป็นกิจวัตร ซึ่งเกิดจากการการทำซ้ำ และทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การกระทำนั้นกลายเป็นกิจวัตร ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตผู้เรียนต้องหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในการบรรเลงโน้ตดนตรีต่างๆ และการอ่านโน้ต ทั้งในรูปแบบจังหวะและทำนอง และ 3) Discipline ความมีระเบียบวินัยระเบียบแบบแผนข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติ การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันทุกอย่างต้องมีการวางแผน การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้การฝึกซ้อมดำเนินไปสู่ความสำเร็จ

คำสำคัญ : วงโยธวาทิต, การฝึกซ้อม, A.R.D. Model

Abstract

This academic article is about the principles of marching band rehearsal using the A.R.D. Model. The researcher integrated the Educational Psychology Theory of Edward L. Thorndike and Burrhus F. Skinner and the Music Education Theory of Shinichi Suzuki to create the A.R.D.

Model. The model divides into 3 parts, Active, Routine, and Discipline. The first part, Active, is about students' enthusiasm. By using the concepts of conditional learning, motivation, positive and negative reinforcement, it will interest students, reduce their inattention behavior and make them more enthusiasm. The second part, Routine, is about regular practice. Repetition and continuation are the keys that make the action becomes habits. In the military band rehearsal, students will have to practice frequently to create skills in playing and reading musical notes; both rhythm and melody. The third, Discipline, is about the code of conduct, to follow the rules, regulations, or procedures. To be successful, the military band rehearsal needs many factors which relate to each other. Making plan in necessary and a good planning will lead the rehearsal to success.

Keywords: Marching band, Rehearsal, A.R.D. Model

บทนำ

วงโยธวาทิต (Marching Band) เป็นวงดนตรีที่มีเครื่องเป่า และเครื่องประกอบจังหวะเป็นหลัก โดยประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments) 2) กลุ่มเครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass Instruments) 3) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion Instruments) ซึ่งในปัจจุบันวงโยธวาทิตมีการพัฒนาไปในหลายรูปแบบ วงโยธวาทิตมีหน้าที่บรรเลงประกอบการเดินแถว ยืนแถว และพิธีการต่าง ๆ เดิมทีใช้เรียกเฉพาะวงดนตรีของทหาร ต่อมาสามารถใช้วงโยธวาทิตเรียกวงดนตรีทั่วไปในรูปแบบเดียวกันนี้ เช่น วงดุริยางค์นักเรียน ปัจจุบัน วงโยธวาทิตได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนสามารถบรรเลงในงานต่าง ๆ นอกจากการบรรเลงในกองทัพ (กรมพลศึกษา, 2558)

ในปัจจุบัน วงโยธวาทิตได้รับความนิยมทั่วไปในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนระดับอุดมศึกษา มักมีวงโยธวาทิตในขนาดต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษานั้นๆ โดยการจัดตั้งวงโยธวาทิตนอกจากจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีแล้ว ยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะในด้านการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เพราะต้องอาศัยการทำงานเป็นหมู่คณะ และการฝึกซ้อมที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ, 2557)

การฝึกซ้อมที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการฝึกซ้อมอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ โดยจำเป็นต้องมีช่วงเวลาในการฝึกซ้อมที่เหมาะสม มีวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมอย่างชัดเจน ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ทางดนตรีต่าง ๆ ค่อย ๆ ฝึกซ้อมจากช้าไปเร็วเพื่อความถูกต้อง จากนั้นจึงซ้อมต่อเนื่องทั้งบทเพลงในความเร็วที่ถูกต้อง มีสมาธิในการฟังเสียงที่ตนเองและคนรอบข้างบรรเลง วิเคราะห์และแก้ไขข้อผิดพลาด (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561) ซึ่งการฝึกซ้อมร่วมกันในคนหมู่มาก ย่อมต้องอาศัยแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ เข้ามา มีบทบาท เพื่อให้การฝึกซ้อมดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ในการซ้อมร่วมกับคนหมู่มากนั้นมีความจำเป็นต่อวงโยธวาทิตมาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนนั้นได้มีทักษะในการฟัง เข้าใจถึงบทเพลง รู้จักการฟังท่อนเพลง เข้าใจ

หน้าที่ของตนเองในแต่ละบทเพลงนั้น เช่น หน้าที่ทำนองหลัก หน้าที่เสียงประสาน หากผู้เรียนนั้นรู้หน้าที่ในบทเพลงในการบรรเลงนั้นจะทำให้เกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้จัดทำได้รวบรวมหลักแนวคิดจากนักจิตวิทยาการเรียนรู้ รวมไปถึงทฤษฎีการสอนดนตรี จากนั้นทำการเรียบเรียงข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล ออกมาเป็นหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D Model เพื่อการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตอย่างมีประสิทธิภาพ

A.R.D. Model นั้นได้แบ่งหลักการการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตได้ออกเป็น 3 ประการ คือ 1) Active ความกระตือรือร้น ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข สร้างแรงจูงใจ เสริมแรงทั้งทางบวก (Positive Reinforcement) และทางลบ (Negative Reinforcement) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ลดพฤติกรรม การขาดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นเพิ่มมากขึ้น 2) Routine การซ้อมเป็นกิจวัตร การฝึกซ้อมแบบเป็นกิจวัตร ซึ่งเกิดจากการทำซ้ำ และทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การกระทำนั้นกลายเป็นกิจวัตร ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตผู้เรียนต้องหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในการบรรเลงโน้ตดนตรีต่าง ๆ และการอ่านโน้ต ทั้งในรูปแบบจังหวะและทำนอง 3) Discipline ความมีระเบียบวินัยระเบียบแบบแผนข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติ การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน ทุกอย่างต้องมีการวางแผน การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้การฝึกซ้อมดำเนินไปสู่ความสำเร็จ

การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D. Model

การซ้อมวงโยธวาทิตให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น ต้องมีการวางแผนและหลักการในการซ้อม วิธีการซ้อมวงโยธวาทิตที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีการจัดตารางการฝึกซ้อมและเลือกบทเพลงระดับความยากให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสร้างเสริมระเบียบวินัยในการซ้อม เน้นการสร้างระเบียบวินัยพื้นฐานให้ผู้เรียนนั้นมีความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อให้มีการพัฒนางวงโยธวาทิตให้มีคุณภาพมากขึ้น (อัศวรัตน์ เชื้อมกลาง, 2562)

หลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D Model ได้นำหลักทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ ของธอร์นไดค์ ในเรื่อง ทฤษฎีการเตรียมความพร้อม ทฤษฎีสร้างความสนใจ ทฤษฎีการทำซ้ำ และ สกินเนอร์ ในเรื่องทฤษฎีสร้างแรงจูงใจ แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ ซินอิชิ ซุซูกิ ในเรื่องกระบวนการแม่สอนลูกและการเลียนแบบ และการฝึกซ้อมซ้ำ ๆ รวมถึงหลักการฝึกซ้อมของ รศ.ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ มาเป็นแนวทางในการสร้างหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D Model โดยมีรายละเอียดของหลักการดังนี้

A คือ Active ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะเรียนรู้ในการบรรเลงวงโยธวาทิต เพื่อให้มีการพัฒนาด้านความรู้และการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข สร้างแรงจูงใจ เสริมแรงทั้งทางบวก (Positive Reinforcement) และทางลบ (Negative Reinforcement) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ลดพฤติกรรมขาดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นเพิ่มมากขึ้น ตามแนวคิดของสกินเนอร์ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้เมื่อมีการเสริมแรงที่เหมาะสม มีสิ่งเร้าซึ่งน่าจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560) ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข

และสภาวะแวดล้อม ที่เหมาะสม สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ ในเรื่อง กฎแห่งผล (Law of Effect) ที่กล่าวถึง การนำความพอใจมาเป็นสิ่งเร้าเพื่อเชื่อมโยงการตอบสนองของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมว่ารู้อะไร และเป็นสิ่งที่ถูกต้องควรมีรางวัลให้ หรือเมื่อมีการทำโทษจะทำให้พฤติกรรมบางอย่างหายไป ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วควรใช้การเสริมแรงทางบวก มากกว่าการเสริมแรงทางลบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการฝึกซ้อม นอกจากนั้นแล้ว ยังมีในเรื่องของกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เพื่อให้ผู้เรียนนั้นมีความพร้อมในการฝึกซ้อม ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นการเตรียมพร้อมให้ผู้เรียนตอบสนองกับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้จะแสดงพฤติกรรมที่จำเป็นสำหรับกระบวนการเรียนรู้ที่โดยธอร์นไดค์ ได้กล่าวว่า สภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานและประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาทสมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เห็น ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2555)

เมื่อผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และพร้อมที่จะเรียนรู้ จะทำให้การฝึกซ้อมดำเนินไปได้อย่างราบรื่น และเกิดการพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง

R คือ Routine ในการฝึกซ้อมสำหรับวงโยธวาทิตต้องอาศัยการการทำซ้ำ และทำอย่างสม่ำเสมอจนกระทั่งการกระทำนั้นกลายเป็นกิจวัตร เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในการบรรเลงโน้ตดนตรีต่างๆ และการอ่านโน้ต ทั้งในรูปแบบจังหวะและทำนอง รวมถึงเกิดการพัฒนาทักษะทางร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต่าง ๆ ที่ใช้ในการบรรเลงดนตรี การหายใจ การควบคุมลม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธอร์นไดค์ ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองจะมีผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้นเมื่อมีการฝึกหัด หรือทำซ้ำบ่อย ๆ และผลสัมฤทธิ์นั้นจะถดถอยลง เมื่อการฝึกหัดหรือการทำซ้ำนั้นลดน้อยลง ธอร์นไดค์มีความเชื่อว่า การฝึกฝนที่มีการควบคุมที่ดีย่อมส่งผลดีต่อการเรียนรู้ (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2555) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้มั่นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้

นอกจากที่กล่าวมา การทำให้เป็นกิจวัตร ยังสอดคล้องกับแนวคิดทางด้านดนตรีศึกษา จากทฤษฎีการสอนดนตรีของ ซินอิชิ ซูซูกิ ที่ได้กล่าวไว้ว่า เวลาเรียนและความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมเครื่องมือที่ใช้บรรเลงนั้นเป็นสิ่งสำคัญรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดีเป็นสิ่งที่พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากขึ้น รวมถึงกระบวนการแม่สอนลูกและการเลียนแบบ (สิขณณ์เศก ยานเดิม, 2558) โดยใช้กระบวนการฝึกซ้อมแบบพี่สอนน้อง เป็นรูปแบบในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางหรือหลักการซินอิชิ ซูซูกิ และถ้าได้นำหลักการมาใช้ในการฝึกซ้อมอย่างจริงจังจะช่วยให้มีประสิทธิภาพหรือเห็นผลสัมฤทธิ์เร็วขึ้น (สุภาณี เส็งศรี, 2553) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ มณีทอง (2561) ที่ใช้วิธีการที่ให้รุ่นพี่เป็นผู้สอน สาธิตและให้รุ่นน้องฟังเสียง และปฏิบัติตาม โดยมีครูผู้สอนกำกับดูแล รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวัตร เชื่อมกลาง (2562) เรื่องแนวทางการพัฒนาวงโยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้องอยู่ในระดับมากที่สุด ในการสอนวงโยธวาทิตในรูปแบบพี่สอนน้อง ทำให้มีการพัฒนาทางการ

บรรเลงมากขึ้น และยังฝึกหุ่นพีให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นได้เรียนรู้ในสถานะผู้สอน ทำให้เข้าใจความผิดพลาดของหุ่นน้องที่ตนเองได้สอนและนำไปปรับปรุงเพื่อให้หุ่นน้องนั้นได้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น การใช้วิธีที่สอนน้องนั้น ครูผู้สอนควรเลือกรุ่นพีที่มีความรับผิดชอบ หมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างให้หุ่นน้องได้ เมื่อนำหลักปฏิบัติแบบที่สอนน้องมาใช้ร่วมกับการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง จะช่วยให้การฝึกซ้อมนั้นเกิดประสิทธิภาพ สามารถเห็นผลสัมฤทธิ์ได้เร็วยิ่งขึ้น

เมื่อผู้เรียนได้มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง จะส่งผลให้ผู้เรียนนั้นได้เกิดทักษะความชำนาญในการบรรเลง รวมถึงทักษะการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และเมื่อการฝึกซ้อมเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอยอมทำให้พฤติกรรมกรรมการฝึกซ้อมของผู้เรียนกลายเป็น การฝึกซ้อมแบบเป็นกิจวัตร (Routine)

D คือ Discipline ในการที่วงโยธวาทิตจะเป็นหนึ่งเดียวกันได้นั้น ต้องอาศัยระเบียบวินัย มีแบบแผน ข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติ เพราะเนื่องจากต้องฝึกซ้อมและบรรเลงร่วมกันในคนหมู่มาก การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน ทุกอย่างต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้การฝึกซ้อมดำเนินไปสู่ความสำเร็จ จากที่ผ่านมาวงโยธวาทิตจำนวนมากมักประสบปัญหา เพราะไม่มีการวางแผนที่ดีพอ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ หนึ่งในปัญหานั้นคือ เรื่องระเบียบวินัย กล่าวคือ ขาดการกำหนดกฎเกณฑ์ในการฝึกซ้อม ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนสำหรับการฝึกซ้อม เวลาในการฝึกซ้อมไม่เพียงพอ เป็นต้น (ธนาคาร แพทย์วงศ์, 2554)

ในเรื่องของระเบียบวินัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต เป็นระเบียบวินัยที่ต้องมีต่อตนเอง ทั้งระเบียบวินัยในแง่การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และปฏิบัติการฝึกซ้อมตามแผนการฝึกซ้อมด้วยตนเอง หรือระเบียบวินัยต่อการฝึกซ้อมเป็นหมู่คณะ การเข้าซ้อมครบ และตรงเวลา ตามที่กำหนด รวมถึงระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมระเบียบแถว การปฏิบัติตามคำสั่งต่าง ๆ โดยต้องมีการปลุกฝั่งและปฏิบัติอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเคยชินจนกลายเป็นลักษณะนิสัย เมื่อผู้เรียนมีวินัยในการฝึกซ้อม ย่อมมีเวลาที่จะฟังตนเอง วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเองได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะทางดนตรี ดังที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกซ้อมต้องซ้อมอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ นอกจากจะต้องซ้อมเพื่อความถูกต้องแล้ว ยังต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมให้ชัดเจน และวางแผนการฝึกซ้อมให้มีช่วงเวลาที่เหมาะสมตามแผนที่วางไว้ วิเคราะห์การเล่นของตนเอง และแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดทันที และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวัตร เชื่อมกลาง (2562) เรื่องแนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม จะทำให้วงโยธวาทิตนั้นสามารถดำเนินการฝึกซ้อมไปในทิศทางเดียวกันได้ และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการฝึกซ้อม และกลายเป็นวงโยธวาทิตที่มีคุณภาพ

สรุป A.R.D. Model ได้ว่า เมื่อผู้เรียนมีความกระตือรือร้น (A) มีความสนใจ ที่จะเปิดรับ เรียนรู้และพัฒนาความรู้ ความสามารถสำหรับวงโยธวาทิต ส่งผลให้เกิดการฝึกซ้อมที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นกิจวัตร (R) อย่างเต็มใจ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งในด้านทฤษฎี และปฏิบัติ รวมถึงทักษะทางด้านร่างกายในเรื่องของกล้ามเนื้อต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรี โดยสามารถฝึกซ้อมและเรียนรู้ในระบบที่สอนน้องไปได้

ต่อเนื่อง จนเกิดเป็นระเบียบวินัย (D) ที่ต้องปฏิบัติจนเป็นความเคยชิน เกิดความรับผิดชอบทั้งส่วนตัว และส่วนรวม ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการฝึกซ้อม สามารถดำเนินการฝึกซ้อมไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว จนกลายเป็นวงโยธวาทิตที่มีคุณภาพ

การประยุกต์เพื่อการซ้อม

จากหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D Model สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการฝึกซ้อมให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

A (Active) ในการสร้างความกระตือรือร้นให้ผู้เรียนนั้น ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมต้องมีเป้าหมายในการฝึกซ้อมที่ชัดเจน บอกถึงประโยชน์ และเป้าหมายของการฝึกซ้อมให้ผู้เรียนได้ทราบ สร้างแรงบันดาลใจเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการฝึกซ้อมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ รวมถึงครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อม ควรมีการอบอุ่นร่างกาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว และมีร่างกายที่พร้อมสำหรับการฝึกซ้อม

ในการฝึกซ้อมครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมควรวางแผนใจ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการฝึกซ้อม ด้วยการเสริมแรง อาทิ บรรเลงเพลงได้ภายในวันนี้จะได้รางวัล หรือคำชมเชยต่อหน้าสมาชิกในวง เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการซ้อมต่อไป หรือทำเป็นกิจกรรมแข่งกันระหว่างกลุ่ม ใครซ้อมได้ดีในระยะเวลาที่กำหนด จากนั้นจึงเสริมแรงด้วยรางวัล หรือคำชมเชย รวมถึงการเลื่อนขั้นการปฏิบัติหน้าที่ในวงโยธวาทิต เช่น การรับตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มเครื่องของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม ทำให้การฝึกซ้อมนั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น เป็นต้น หากผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามจะไม่ได้รับการเสริมแรงทางบวก หรืออาจมีการว่ากล่าวตักเตือน แต่ไม่ควรรุนแรงมากเกินไป เพราะผู้เรียนอาจเกิดความอคติ หากหลีกเลี่ยงได้ ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นอกจากนั้นแล้วยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจจากการแนะนำศิลปิน วงดนตรีที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงรุ่นพี่ที่สามารถปฏิบัติได้ดี ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นแบบอย่าง ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจและมีจุดประสงค์ในการฝึกซ้อม

R (Routine) ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมจำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกซ้อม และมีการจัดตารางเวลาสำหรับการฝึกซ้อมที่ชัดเจน แจ้งให้ผู้เรียนรับรู้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติภารกิจซ้อมอย่างเป็นระบบ ตามเวลาที่กำหนด และสม่ำเสมอ จนเกิดเป็นกิจวัตร ในการฝึกซ้อมแบบเป็นกิจวัตรนั้น นอกจากต้องฝึกซ้อมให้สม่ำเสมอแล้ว ยังต้องฝึกซ้อมให้เป็นระบบและขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยแบ่งเป็นพื้นฐานด้านการบรรเลง และพื้นฐานด้านการจัดระเบียบแถว

สำหรับพื้นฐานด้านการบรรเลงนั้น เน้นที่การวางรูปปาก การออกเสียง การตัดลิ้นในรูปแบบต่าง ๆ การบรรเลงบันไดเสียง และบทเพลงที่ได้บรรเลงในการเดินแถว ในการแบ่งเวลาการฝึกซ้อมนั้นควรแบ่งตามระยะเวลาที่มีในการฝึกซ้อมการบรรเลง ตัวอย่างเช่น มีเวลาในการฝึกซ้อม 60 นาที สามารถแบ่งเวลาได้ดังนี้ การออกเสียง 10 นาที การเป่าบันไดเสียง 25 นาที การตัดลิ้นและแบบฝึกหัดต่าง ๆ 10 นาที บทเพลงที่ใช้ในการบรรเลงการเดินแถว 15 นาที โดยในการฝึกซ้อม ผู้เรียนต้องฟังเสียงที่ตนเองบรรเลงออกมาอย่างมีสมาธิ วิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดทันที

สำหรับพื้นฐานด้านการจัดระเบียบแถว การฝึกซ้อมระเบียบแถวนั้นเน้นการยืนระเบียบแถวพื้นฐาน คือ การยืนแถวตรง การซ้าย - ขวาหัน การยืนจับเครื่องมือ การยืนเพื่อเตรียมพร้อมในการบรรเลง การยืนบรรเลง รูปแบบการเดินขบวน การตรวจสอบความตรงของแถวหน้ากระดาน การตรวจสอบความตรงของแถวตอนลึก วิธีการดูแลแบบแนวทแยง การเลี้ยวโค้งในรูปแบบต่าง ๆ การเลี้ยวโค้งแบบปกติ การเลี้ยวแบบตัดแถว และการเดินกลับแถว

การจัดตารางซ้อมเพื่อให้นักเรียน ทราบถึงแผนการซ้อมที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติตามตารางจนเกิดเป็นระบบและ Routine ในที่สุด

D (Discipline) เรื่องระเบียบวินัยเป็นเรื่องสำคัญมากในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ไม่ว่าจะเป็ระเบียบวินัยที่ต้องมีต่อตนเอง ในเรื่องระเบียบวินัยในแง่การวางแผนกำหนดเป้าหมาย และปฏิบัติการฝึกซ้อมตามแผนการฝึกซ้อมด้วยตนเอง หรือระเบียบวินัยต่อการฝึกซ้อมเป็นหมู่คณะ การเข้าซ้อมครบและตรงเวลา ตามที่กำหนด รวมถึงระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมระเบียบแถว การปฏิบัติตามคำสั่งต่าง ๆ โดยต้องมีการปลูกฝังให้ปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเคยชินจนกลายเป็นลักษณะนิสัย เมื่อผู้เรียนมีวินัยในการฝึกซ้อมย่อมมีเวลาที่จะฟังตนเอง วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเองได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะทางดนตรี

ในการสร้างควมมีระเบียบวินัยในวงโยธวาทิต ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมควรมีกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ ข้อตกลงต่างๆ สำหรับการฝึกซ้อมที่ชัดเจน แจ้งให้ผู้เรียนรับรู้ร่วมกัน เช่น การกำหนดเวลาสำหรับการฝึกซ้อม ข้อตกลงในการขาดซ้อม มารยาทในการฝึกซ้อม บทลงโทษ รางวัล เป็นต้น โดยครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมนั้นต้องปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นเช่นเดียวกับผู้เรียน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นถึงความเท่าเทียม ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำ เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดแก่ผู้เรียน ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมควรวางแผนในการฝึกซ้อมให้ดี และเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย

สรุป

หลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตแบบ A.R.D Model จะแบ่งหลักการการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตได้ออกเป็น 3 ประการ 1) ความกระตือรือร้น (Active) ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมต้องมีเป้าหมายในการฝึกซ้อมที่ชัดเจน สร้างแรงบันดาลใจ และทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน มีการวางแผนใจและใช้แรงเสริมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อม มีเป้าหมายในการทำกิจกรรมวงโยธวาทิต รวมถึงการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการจัดการวงโยธวาทิตด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ มณีทอง (2561) เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของวงโยธวาทิตต้นแบบ โดยมีการพิจารณาสมาชิกจากผู้เรียนมีความชอบพร้อมที่จะเรียนรู้ และฝึกฝน รวมทั้งผู้ปกครองให้การสนับสนุนให้เป็นนักเรียนวงโยธวาทิต ซึ่งผู้เรียนมีความชอบพร้อมที่จะเรียนรู้ และฝึกฝน จะมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อมด้วยความเต็มใจ 2) การฝึกซ้อมให้เป็นกิจวัตร (Routine) ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมจำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกซ้อม และมีการจัดตารางเวลาสำหรับการฝึกซ้อมที่ชัดเจน รวมถึงต้องฝึกซ้อมให้เป็นระบบและเป็นขั้นตอนที่ถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกซ้อมอย่างถูกวิธี ฝึกซ้อมอย่าง

ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เมื่อผู้เรียนเกิดการพัฒนาก่อผลให้ผู้เรียนมีกำลังใจและไม่เบื่อหน่ายในการฝึกซ้อม ทำให้ผู้เรียนเกิดการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพและส่งผลให้วงโยธวาทิตนั้นมีระดับคุณภาพที่สูงขึ้น ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ มณีทอง (2561) เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของวงโยธวาทิตต้นแบบ ที่ใช้วิธีการที่ให้รุ่นพี่เป็นผู้สอน สาธิตและให้รุ่นน้องฟังเสียง และปฏิบัติตาม โดยมีครูผู้สอนกำกับดูแล 3) ความมีระเบียบวินัย (Discipline) ครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมควรมีกฎระเบียบข้อปฏิบัติ ข้อตกลงต่างๆ สำหรับการฝึกซ้อมที่ชัดเจน โดยครูผู้ควบคุมการฝึกซ้อมนั้นต้องปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นเช่นเดียวกับผู้เรียน เพื่อเป็นตัวอย่างและสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจำเป็นต้องมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม ทั้งระเบียบวินัยที่ต้องมีต่อตนเอง และระเบียบวินัยต่อการฝึกซ้อมเป็นหมู่คณะ ตามกฎระเบียบข้อตกลงที่รับรู้ร่วมกัน เพื่อให้การฝึกซ้อมสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีระเบียบมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้วงโยธวาทิตเกิดการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวัตร เชื่อมกลาง (2562) เรื่องแนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยอยู่ในระดับมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมพลศึกษา. (2558). **แนวทางการจัดประกวดวงโยธวาทิต**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). **วิธีวิทยาการสอนดนตรี**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). **ดนตรีศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคาร แพทย์วงศ์. (2554). **การจัดการแผนการฝึกวงโยธวาทิต**. สืบค้น 12 กันยายน 2565, จาก <https://kruthanakhan.blogspot.com>
- พรสวรรค์ มณีทอง. (2561). รูปแบบการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของวงโยธวาทิตต้นแบบ. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปกร**, 38(4), 173
- มัทธรา ธรรมบุศย์. (2555). **จิตวิทยาสำหรับครู**. สืบค้น 11 กันยายน 2565, จาก <http://405404027.blogspot.com>
- สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ. (2557). **โอกาสความเป็นไปได้ของการจัดตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- สิขณันต์เสก ย่านเดิม. (2558). **แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี**. **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. 19(2), 29
- สุภาณี เส็งศรี. (2553). **การฝึกทักษะการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาโดยใช้กิจกรรมแบบพี่สอนน้อง**, (พิมพ์ ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัครวัตร เชื่อมกลาง. (2562). **แนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ระบบการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Classroom Management System to Develop Learners Multiple Intelligence in Basic Education Institutions

วันชาวีลา เบ็ญลาเตะ*

Wanzaveela Benlateh*

*โรงเรียนบ้านต้นหยง

อีเมล: wanzaveela@gmail.com

บทความวิชาการ

วันที่รับบทความ: 18 ตุลาคม 2565 วันที่แก้ไขบทความ: 23 ธันวาคม 2565 วันตอบรับบทความ: 26 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายนำเสนอระบบการบริหารชั้นเรียนสู่การพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบริหารงานเพื่อพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการคอยนิเทศติดตาม แนะนำแนวทางในการสอน และการนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรม จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน จึงเป็นสิ่งท้าทายของผู้อำนวยการในการบริหารสถานศึกษา ให้ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบในการบริหารงานสู่การพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการแปรสภาพ ด้านผลผลิต ด้านการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานสู่การพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ระบบการบริหารชั้นเรียน การพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This article aims for administration towards the Classroom Management System to Develop Learners Multiple Intelligence in Basic Education Institutions to director monitors, teaches, advises, and applies the theory of multiple intelligences to manage learning, organize activities, and prepare a summary report of the performance. Therefore, it is challenging for the director to manage the educational institutions to be successful and effective. There are administrative elements to the development of multi-intelligence of learners in basic

education institution, namely, principles and objectives, inputs, transformation processes, productivity aspects, and model implementation in order to achieve an effective management model towards the development of the multi-intelligence of learners in basic education institutions.

Keywords: Classroom Management System, Development of learner's multiple intelligence, Basic education Institutions

บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะที่สำคัญในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตทั้งการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี การตระหนักในพหุปัญญาที่หลากหลายของมนุษย์จึงมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์การทำงาน การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในโลกยุคใหม่ Gardner (1983) ได้คิดค้นทฤษฎีพหุปัญญาครั้งแรกในปี ค.ศ. 1983 พบว่า เซอวน์ปัญญาของมนุษย์มีมากกว่าเซอวน์ปัญญาด้านการคิดวิเคราะห์ การคำนวณ และการใช้เหตุผล หรือที่เรียกว่า IQ (Intelligence Quotient) และมีเซอวน์ปัญญาอย่างน้อย 9 ด้าน จึงเรียกว่าเป็น พหุปัญญา (Multiple Intelligence) การ์ดเนอร์ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญาว่า มนุษย์ทุกคนมีเซอวน์ปัญญาอย่างน้อย 9 ด้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ ไม่มีบุคคลใดที่จะมีเซอวน์ปัญญาที่เหมือนกันกับบุคคลอื่นแม้กระทั่งผู้ที่มีพันธุกรรมที่ใกล้เคียงกัน เพราะต่างก็มีประสบการณ์และการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การที่บุคคลใดมีเซอวน์ปัญญาที่แข็งแกร่งก็ไม่ได้ทำให้บุคคลนั้นมีการแสดงออกตามระดับของเซอวน์ปัญญา

เซอวน์ปัญญาทั้ง 9 ด้านของการ์ดเนอร์ ประกอบด้วย 1) เซอวน์ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างรวดเร็วและมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ถึงแก่น 2) เซอวน์ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical mathematical Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ตัวเลข มีความสามารถในการตั้งโจทย์ปัญหาและแก้โจทย์ปัญหาหรือตั้งสมมติฐานและทดสอบสมมติฐาน ด้วยการคิดเชิงเหตุและผล 3) เซอวน์ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นภาพและทิศทางแบบสามมิติ มีความไวในการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว สามารถจำแนกลักษณะ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เหล่านั้น 4) เซอวน์ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างคล่องแคล่ว สามารถใช้ประโยชน์จากการเคลื่อนไหวของร่างกาย ใจและกายประสานกันเป็นหนึ่งเดียว 5) เซอวน์ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความไวในการรับรู้และตอบสนองต่อท่วงทำนองของเสียง มีความสามารถในการใช้และสร้างแกนหลักของดนตรี คือ ระดับเสียงสูง ต่ำ จังหวะและความเร็วของเสียง 6) เซอวน์ปัญญาด้านการเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ไวในการสังเกตสีหน้าท่าทางของผู้อื่น มีความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและ

เจตนาของผู้อื่น 7) เชาวน์ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการมองตน รู้จักตน เข้าใจความคิด อารมณ์และความต้องการของตนเอง และสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเอง 8) เชาวน์ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าใจธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติมีความรอบรู้เรื่องของพืชและสัตว์ 9) เชาวน์ปัญญาด้านการดำรงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าใจสัจธรรมของโลกและชีวิต การดำรงอยู่ของมนุษย์คุณค่าของมนุษย์ที่มีต่อโลกและจักรวาล การ์ดเนอร์ได้กล่าวว่า “แม้ว่ามนุษย์ทุกคนมีเชาวน์ปัญญาครบทั้ง 9 ด้าน แต่อาจจะมีระดับของเชาวน์ปัญญาในแต่ละด้านมากหรือน้อยแตกต่างกัน การที่มีเชาวน์ปัญญาด้านหนึ่งด้านใดสูง มิได้หมายความว่าทำให้เชาวน์ปัญญาด้านอื่นลดต่ำลง ดังนั้นผู้เรียนทุกคนควรได้รับโอกาสในการพัฒนาเชาวน์ปัญญาทั้ง 9 ด้านเหมือน ๆ กัน” การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนต้องทัดเทียมกัน ดังที่การ์ดเนอร์ได้กล่าวว่า “ประสบการณ์การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเชาวน์ปัญญาที่ผู้เรียนมีความโดดเด่น เช่น ผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์สูง อาจยังคงได้รับประโยชน์จากการใช้คำคล้องจองช่วยในการจำเนื้อหาที่เรียนรู้ สิ่งสำคัญคือต้องหลีกเลี่ยงการระบุว่า ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เพราะเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้แล้ว ผู้เรียนจะมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายวิธี”

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการศึกษาและการดำรงชีวิตของทุกคน ทุกช่วงวัยของชีวิต ปัญหาสังคมได้ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ปัญหาค่านิยม ปัญหาครอบครัวหย่าร้าง ปัญหาความลำบากยากจน ปัญหาการเลียนแบบ การระบาดของสารเสพติดในพื้นที่ การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ปัญหาเรื่องเพศ ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาความอ่อนไหวทางจิตใจ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุที่สำคัญ คือ บุคคลไม่รู้จักตนเองไม่สามารถปรับสภาพตนเองกับสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน ขาดทักษะการปรับตัว ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหาและขาดทักษะในการใช้ชีวิตในสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตลอดจนนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนมุ่งสร้างและพัฒนาให้นักเรียนทุกคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การรู้ภาษายุคดิจิทัล เรียนรู้แบบ (Coding) การคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์และมีผลิตภาพที่สูง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545)

ความหมายของระบบ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ระบบ สรุปได้ดังนี้

Kast and Rosenzweig (1985) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง สิ่งที่ถูกจัดให้เป็นระบบอยู่รวมกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งประกอบด้วยส่วนย่อย (Parts) อันเป็นองค์ประกอบ (Components) หรือระบบย่อย (Subsystems) ตั้งแต่สองส่วนขึ้นไปที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีเส้นแบ่งเขตที่สามารถระบุได้ว่าเป็นเส้นคั่นระหว่างระบบและระบบสภาพแวดล้อมที่อยู่เหนือขึ้นไป (Supra system)

Robbins (1990) กล่าวไว้ ระบบ คือชุดของส่วนต่าง ๆ (Parts) ที่มีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันที่ถูกจัดไว้อย่างสอดคล้องกันและมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน

Lunenburg and Ornstien (2008) กล่าวว่าระบบ คือชุดขององค์ประกอบต่าง ๆ (Parts) ที่มีความสัมพันธ์กัน ทำหน้าที่ในลักษณะเป็นหน่วย (Unit) เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Hoy and Miskel (2012) กล่าวว่า ระบบ คือชุดขององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่ต้องมีปัจจัยนำเข้า (Inputs) จากภายนอกระบบ และมีกระบวนการแปรสภาพปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้นเพื่อให้ได้ผลผลิตคืนสู่สิ่งแวดล้อม

ประชุม รอดประเสริฐ (2545) กล่าวว่า ระบบ หมายถึงองค์ประกอบของสรรพสิ่งที่รวมตัวกันอย่างเป็นเอกภาพ โดยแต่ละองค์ประกอบต่างปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนอย่างประสานสัมพันธ์กับภาระหน้าที่ขององค์ประกอบอื่น ๆ และเป็นการปฏิบัติภาระหน้าที่อย่างมีรูปแบบและมีขั้นตอนเป็นการเฉพาะ

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบ หมายถึงองค์ประกอบหรือระบบย่อยที่มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือทำกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของระบบใหญ่ที่เป็นภาพรวม

ทฤษฎีระบบทั่วไป

ทฤษฎีเชิงระบบ หรือ (System Theory) ได้ถือกำเนิดเริ่มต้นประมาณปี ค.ศ. 1920 เป็นแนวคิดเชิงระบบโดยเริ่มจากนักชีววิทยาชาวออสเตรีย ที่ชื่อว่า Boulding and Bertalanffy (1920) ต่อมา แนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักและแพร่หลายกันมากขึ้นในปี ค.ศ. 1950 เมื่อนำมาใช้ในการอธิบายความหมายของแนวคิดเชิงระบบต่าง ๆ ในการแบ่งรูปแบบทางกายภาพ รูปแบบทางชีวภาพ และรูปแบบทางสังคม และถูกพัฒนานำไปสู่สาขา อื่น ๆ เช่น สาขาฟิสิกส์ Cybernetic (เช่น ผลงาน ของ Frederic Vester ที่ได้นำเอาสาขาฟิสิกส์มาประยุกต์ใช้) โดยในช่วงหลังแนวคิดนี้ได้พัฒนา ไปเป็น Complexity Theory และบางส่วนก็ได้ถูกพัฒนาเป็นทฤษฎีไร้ระเบียบหรือ Chaos Theory ทฤษฎีระบบเข้ามามีบทบาทในการศึกษาทางสายสังคมศาสตร์ด้วยเช่นเดียวกัน Claud Levin และทฤษฎีที่ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) คือ Radical Constructivism ที่เชื่อว่าโลกหรือการรับรู้ของเรานั้นเกิดจากสมองของเราทั้งสิ้น ทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary) เนื่องจากสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลายสาขาวิชา และความสำคัญของทฤษฎีระบบอยู่ที่การมองแบบไม่แยกส่วนหรือการมองว่าทุกอย่างสัมพันธ์กันเป็นส่วนใหญ่

ต่อมาในปี ค.ศ.1960 Daniel Katz & Robert Kahn & James Thomson (1960) นักทฤษฎีเหล่านี้มีมุมมองเกี่ยวกับองค์กรเป็นระบบเปิด (Open System) ซึ่งเป็นระบบองค์กรที่ได้นำทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมภายนอกมาแปรสภาพเป็นสินค้าและบริการเพื่อส่งกลับไปยังสภาพแวดล้อมในที่ซึ่งสินค้าและบริการได้ขายให้กับลูกค้า แนวคิดของทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) จึงมีความแตกต่างกับวิถีคิดแบบเส้นตรง (Linear Thinking) หรือการคิดที่ว่า ถ้าการพัฒนาในรูปแบบเป็นแบบนี้ ผลจะต้องเป็นอย่างนั้นอย่างสิ้นเชิง เพราะทฤษฎีระบบจะเป็นการคิดบนขั้นตอนพื้นฐานของระบบที่มีความซับซ้อน (Complex System) คือ เป็นการพัฒนารูปแบบทางการจัดการของระบบที่ไม่มีลักษณะตายตัวนั้น ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา คือ มีความเปลี่ยนแปลงได้หลากหลาย ความสำคัญของทฤษฎีระบบจึงไม่ได้อยู่ที่การวิเคราะห์เฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใด หรือส่วนนั้น แต่จะเป็นการวิเคราะห์และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย ควบคู่กับองค์ประกอบของปัจจัยสิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทฤษฎีระบบ (System Theory) ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยจะต้องนิยามปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนว่า ประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง เช่น ปัจจัยสิ่งแรกได้แก่ มนุษย์ เพราะปัญหาต่าง ๆ นั้นต้องมีความสัมพันธ์กับมนุษย์อย่างแน่นอน ปัจจัยประการต่อมาคือ การรับรู้ ดังนั้นจะต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารโดยอาศัยการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดการรับรู้เพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเกี่ยวข้องกับทรัพยากร (Resource) Midgley, G.(Ed.) (2003) ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร โดยเป็นการศึกษาแนวคิดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งเพียงเท่านั้น อาจจะทำให้ไม่ครอบคลุมทั้งหมด พฤติกรรมองค์กรทั้งระบบ ทฤษฎีระบบจะเอื้อต่อการอธิบายพฤติกรรมองค์กรทุกระดับ ทั้งบุคคล กลุ่มและองค์กร ดังนั้นการเอาทฤษฎีระบบเข้ามาใช้ในการบริหารงานด้วยเหตุผลที่ว่า สิ่งแวดล้อมด้านเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและรวดเร็ว องค์กรบางองค์กรอาจมีความซับซ้อนมากขึ้น จึงยากที่จะพิจารณาถึงพฤติกรรมองค์กรได้ทุกแง่มุม โดยหน่วยระบบ จะประกอบด้วย 4 ส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ(Process) ผลผลิต(Output) และ การย้อนกลับ (Feedback) Boulding and Bertalanffy (1920) เช่นเดียวกันกับ Miller, E. J. and Rice, A.K. (1967), Kimberly, J.R. (1979) Scott (1967) ได้กล่าวไว้ว่า การนำแนวคิดและทฤษฎีระบบหรือที่เรียกว่า System Theory เข้ามาเกี่ยวข้องในระบบการจัดการขององค์กร โดยอาศัยการจัดการบทบาทหน้าที่การกำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร และการบริหารงาน โดยเน้นให้มองภาพรวมขององค์กรในสภาพที่เป็นระบบ V.M. Sehgal, A.T. Bharucha-Reid (1972) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีระบบหรือที่เรียกว่า System Theory หมายถึง การรวมตัวกันของหลายๆ สิ่ง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือความเป็นจุดศูนย์กลางเดียวกัน โดยในแต่ละสิ่งที่สามารถรวมกันจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหรือขึ้นต่อกันและกัน หรือจะต้องมีผลกระทบซึ่งกันและกัน นำมาผ่านซึ่งผลของกระบวนการและเพื่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งก็คือผลลัพธ์นั่นเอง และ Schoderbek and Kefalas (1990) ได้กล่าวไว้สำหรับทฤษฎีเชิงระบบหรือ System Theory ว่าเป็นการแก้ปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องอย่างมากที่จะต้องพิจารณารายละเอียดของแต่ละปัญหาอย่างลึกซึ้ง การมองปัญหาโดยรวมหรือที่เรียกว่า Systems view or

Systems Approach และได้มีการขยายความ ว่าวิธีการเชิงระบบ มีความแตกต่างกับวิธีการเชิงวิเคราะห์ (Analytical Approach) ให้ตรงกับวิธีการเชิงระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการในการแยกแยะจากส่วนร่วมทั้งหมด ออกเป็นส่วน ๆ ที่เล็กกว่า เพื่อให้เข้าใจการทำหน้าที่ของส่วนร่วม วิธีการเชิงระบบอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีระบบทั่วไป ซึ่งความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการรวมเอาแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ มารวมกันเข้าเพื่อเป็นการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ Andreas Hieronymi (2013) โดยกล่าวไว้ว่า การนำแนวคิดและทฤษฎีระบบว่า เกิดจากการรวมกันของหลากหลายวิชาไม่ว่าจะเป็น ชีววิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา และเทคโนโลยี และเอามาประกอบกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านระบบกระบวนการขั้นตอนนำมาซึ่งผลลัพธ์ ซึ่งนำมาสู่ข้อตกลงคำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่อไป ส่วน Angela Galupa (2014) ได้ศึกษาถึงการจัดการมลภาวะสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทฤษฎีระบบมาประกอบการบริหารงาน โดยกล่าวไว้เกี่ยวกับ System Theory ว่าต้องเริ่มจากกระบวนการในการนำข้อเสนอแนะ มาเพื่อพัฒนาปรับปรุงก่อน เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้ผ่าน กระบวนการนำมาซึ่งผลการดำเนินงาน อีกทั้ง Eddie G. Montgomery (2014) ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นการวิเคราะห์ถึงความเข้าใจเกี่ยวกับระบบที่ซับซ้อน ซึ่งมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเริ่มตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า ผ่านกระบวนการนำมาสู่ผลลัพธ์ และการตรวจสอบเป็นระบบที่หมุนเวียนอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดสำคัญของทฤษฎีระบบเกิดขึ้นโดย Bertalanffy (1973) นำเสนอทฤษฎีระบบและการประยุกต์ใช้มีสาระสำคัญ จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีระบบเป็นระบบเปิดที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมว่า ระบบชีววิทยาที่สมบูรณ์จะช่วยให้ทั้งคน สัตว์และพืช สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ทั้งในด้านการเรียนรู้ ปฏิกริยาตอบสนอง และการแก้ปัญหา เขามีความเชื่อว่าในเมื่อองค์กรเป็นระบบเปิดจึงมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นระบบ มีความเกี่ยวพันต่อกันหลายด้าน หลายระดับ และส่วนต่าง ๆ ขององค์กรก็เป็นส่วนสำคัญเท่า ๆ กับตัวขององค์กรเอง ดังนั้น ทฤษฎีระบบจะรวมเอาระบบย่อยทุกชนิด ทั้งด้านชีวภาพ กายภาพ พฤติกรรม ความคิดเกี่ยวกับการควบคุมโครงสร้าง เป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติงานไว้ด้วยกัน โดยพื้นฐานของทฤษฎีระบบเป็นระบบที่ไม่หยุดนิ่ง แม้ภายใต้เงื่อนไขที่สภาพแวดล้อมภายนอกคงที่ แต่ระบบภายในยังคงมีปฏิกริยาที่จะส่งผลสัมพันธ์กันและทฤษฎีระบบยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม

แนวคิดและทฤษฎีระบบของ Hoy and Miskel

Hoy and Miskel (2012) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีโรงเรียนในฐานะระบบสังคมไว้ว่า โรงเรียนได้เป็นองค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organization) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญหรือระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อกันและกัน ดังนี้

1. โครงสร้าง (Structure) อย่างเป็นทางการในลักษณะขององค์กรแบบราชการที่ออกแบบและจัดขึ้นเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร
2. บุคคล (Individual) ซึ่งเน้นศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ (Needs) เป้าหมายความเชื่อ การรับรู้ ความเข้าใจในบทบาทของงานที่รับผิดชอบ โดยที่ศักยภาพของบุคคลจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. วัฒนธรรม (Culture) คือ ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากรในองค์กร อันส่งผลให้องค์กรมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง

4. การเมือง (Politics) เป็นระบบของความสัมพันธ์ของอำนาจที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อการต้านทานระบบควบคุมอื่น ๆ ภายใต้ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ ยังมีสิ่งที่เป็นเงื่อนไขหรือแรงผลักดันจากเทคโนโลยีหลัก (Technological Core) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ขององค์การซึ่งองค์การจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปรับตัว การบรรลุเป้าหมาย การบูรณาการและการดำรงศักยภาพที่มีอยู่เพื่อการอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นขององค์กร

Hoy and Miskel (2012) นำเสนอรูปแบบระบบสังคมของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนเป็นระบบสังคมที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม (Environmental Constraints) ทรัพยากรมนุษย์ และเงินทุน (Human and Capital Resources) ภารกิจและนโยบายของคณะกรรมการโรงเรียน (Mission and Board Policy) วัสดุและวิธีการ (Materials and Methods) และอุปกรณ์ (Equipment)

2. กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process) ประกอบด้วยระบบโครงสร้าง (Structure System) ระบบวัฒนธรรม (Culture System) ระบบการเมือง (Political System) และระบบปัจเจกบุคคล (Individual System)

3. ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) การขาดเรียน (Absenteeism) การออกกลางคัน (Dropout Rate) และคุณภาพ โดยรวม (Overall Quality)

4. สิ่งแวดล้อม (Environment) คือ สรรพสิ่งที่อยู่นอกองค์กร เนื่องจากโรงเรียนเป็นระบบสังคม ดังนั้นการกำหนดเขตขององค์การอาจทำได้ไม่ชัดเจน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องนั้นส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นแหล่งปัจจัยนำเข้าในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ค่านิยม ทรัพยากรต่าง ๆ เทคโนโลยี และความต้องการของสังคม เป็นต้น

ทั้งนี้ Hoy and Miskel (2012) อธิบายไว้ว่ารูปแบบระบบสังคมมีกลไกข้อมูลย้อนกลับในสองลักษณะคือข้อมูลย้อนกลับภายใน (Internal Feedback Loops) และข้อมูลย้อนกลับจากภายนอก (External Feedback Loops) เช่น กรณีลักษณะโครงสร้างอย่างเป็นทางการของโรงเรียนและกลุ่มไม่เป็นทางการมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรแต่ละคนในโรงเรียน ข้อมูลย้อนกลับจะทำให้แต่ละคนทราบว่าโครงสร้างและกลุ่มที่ไม่เป็นทางการมีผลต่อพฤติกรรมของแต่ละคน เช่น ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน ระบบการให้สิ่งตอบแทน และความคาดหวังของกลุ่มครูต่อเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานควบคุมนักเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ ที่มาของ ข้อมูลย้อนกลับภายใน สำหรับข้อมูลย้อนกลับจากภายนอกอย่างกรณี วัฒนธรรมของชุมชนเป็นเงื่อนไข หรือแรงผลักดันที่ส่งผลต่อโรงเรียนบรรทัดฐานกลุ่มและเป้าหมายขององค์การซึ่งส่งผลทางอ้อมต่อความต้องการของบุคลากร เช่น การจัดโปรแกรมการศึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ โรงเรียนต้องได้รับปัจจัยนำเข้าจากกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนในการกำหนดเป้าหมายและผลผลิตการจัดโปรแกรม

รูปแบบระบบสังคมเป็นมุมมองแบบพลวัต (Dynamic) ที่มีกลไกข้อมูลย้อนกลับ และองค์ประกอบต่าง ๆ มีเหตุการณ์ทั้งดี ไม่ดีหรือไม่ส่งผลใดๆ อย่างต่อเนื่องในโรงเรียนลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนเกี่ยวกับพลวัตหรือการเปลี่ยนแปลงของระบบ อาจดูจากพฤติกรรมของนักเรียน ครู และ ผู้บริหารที่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน การวิเคราะห์ระบบมีจุดเน้นในการศึกษาว่าองค์ประกอบ ทั้งหมดและกิจกรรมต่าง ๆ นำไปสู่ผลผลิตได้อย่างไร อย่างไรก็ตามผลผลิตที่เกิดขึ้นนั้นก็ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำนายได้ เนื่องจากมีปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ระบบราชการกลุ่มต่างๆ เป้าหมายของแต่ละบุคคล ค่านิยม การใช้อำนาจในการแสดงภาวะผู้นำ การตัดสินใจและการสื่อสาร เป็นต้น

ความหมายของพหุปัญญา

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของพหุปัญญา ไว้ดังนี้

Gardner (1983) กล่าวว่า พหุปัญญาหมายถึงความสามารถเพียงหนึ่งหรือสองด้าน นั่นคือความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกะหรือ ความสามารถทางภาษาเท่านั้น แต่แท้จริงพหุปัญญายังมีอีกหลายด้าน โดยแต่ละคนจะมีระดับความสามารถแต่ละด้านไม่เท่ากันและมีศักยภาพในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันด้วยซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” Gardner ได้ให้คำนิยามของปัญญาในหนังสือ “Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences” ปัญญา หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาและสร้างผลงานอันมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับในสังคม

Gardner (1999) ได้ให้ความหมายในหนังสือ “Intelligence Reframed : Multiple Intelligences for The 21st Century” พหุปัญญา หมายถึง ศักยภาพทางชีวจิตวิทยาในการประมวลสารสนเทศที่สามารถพัฒนาได้ในการจัดสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม เพื่อแก้ปัญหาและสร้างผลงานอันมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับในวัฒนธรรมและสังคม โดยปัญญามีอย่างน้อย 9 ด้าน ดังนี้

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) คือ มีความสามารถในการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในสถานการณ์ที่หลากหลาย มีความสามารถในการเรียนภาษามีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อแสดงออกทางความคิดหรือความรู้สึกของตนเอง และมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารกับผู้อื่น ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ นักเล่านิทาน นักพูด นักกวี นักเขียน นักเขียนบทละคร บรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์

2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีเหตุมีผล ความสามารถในด้านคณิตศาสตร์ ได้แก่ การใช้ตัวเลข การคำนวณ การใช้สถิติความสามารถเชิงวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การตั้งสมมุติฐาน การคาดการณ์ การสรุป การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ นักโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ปัญญาทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) คือ มีความสามารถในการ รับรู้เชิงมิติสัมพันธ์ (พื้นที่ รูปทรง ขนาด ตำแหน่ง ทิศทาง ระยะทาง) การรับรู้สารสนเทศเชิงมิติสัมพันธ์ (แผนภูมิ กราฟ แผนที่ แผนที่ แผนผัง สัญลักษณ์) ความสามารถในการจินตนาการ การสร้างผลงานจากจินตนาการ ความสามารถในการ

สร้างภาพ 3 มิติ การวาดภาพ รวมทั้งความสามารถในการออกแบบสร้างสรรค์ ปรับเปลี่ยน ดัดแปลงผลงาน ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ สถาปนิก ภัณฑนากร

4. ปัญญาทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) คือ มีความสามารถในการประสานร่างกายและจิตใจในการควบคุมกลไกการเคลื่อนไหวร่างกายความสามารถในการใช้ร่างกายในการแก้ปัญหา ความสามารถในการเล่นกีฬา เต้นรำ แสดงละคร แสดงละครใบ้ ผลิตผลงานงานประดิษฐ์ และความสามารถในการใช้ร่างกายแสดงความคิด ความรู้สึกของตนเอง ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ นักกีฬา นักประดิษฐ์ ช่างปั้น นักแสดง นาฏกร นักฟ้อนรำ

5. ปัญญาทางด้านดนตรี (Musical Intelligence) คือ มีความสามารถในการสร้างสรรค์เสียงดนตรี มีความสามารถในการแสดงออกทางดนตรี มีความสามารถในการเข้าถึงสุนทรียะทางดนตรี มีความสามารถรับรู้ ระดับเสียง จังหวะ ทำนองสีสันทันตรีและสามารถปรับใช้ ดนตรีในการแก้ปัญหา หรือแสดงออกทางความคิด หรือความรู้สึกของตนเอง ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ นักดนตรี นักร้อง นักแต่งเพลง นักแต่งทำนอง

6. ปัญญาทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือมีความสามารถสูงในการเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึง ความไวในการสังเกต น้ำเสียง ใบหน้า ท่าทางปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ทำงานเป็นทีม และมีความสามารถสูงในการเรียนรู้ สัมพันธภาพของมนุษย์และสามารถตอบสนองได้เหมาะสม ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้ ได้แก่ นักประชาสัมพันธ์ นักขาย พนักงานต้อนรับ

7. ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) คือมีความสามารถในการเข้าใจตนเอง รู้จักตนเอง เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน รู้เป้าหมาย และความใฝ่ฝันของตน รู้เท่าทัน อารมณ์ ความคิด ความปรารถนาของตน ควบคุมพฤติกรรม ควบคุมอารมณ์ของตนได้ ความสามารถในการพัฒนาความสามารถ และฝึกฝนตนเอง มีความเชื่อมั่นและนับถือตนเอง

8. ปัญญาทางด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence) คือ ความสามารถในการรอบรู้ และเข้าใจปรากฏการณ์ธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าธรรมชาติและการอนุรักษ์ธรรมชาติ รวมทั้งความสามารถในการรู้จักธรรมชาติของพืช และสัตว์ ลักษณะตระกูลสายพันธ์ การจำแนกประเภทของพืชหรือสัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้สูง ได้แก่ นักพฤกษศาสตร์ สัตว์แพทย์ นักธรณี นักนิเวศวิทยา เช่น ชาร์ลส์ ดาร์วิน

9. ปัญญาทางการดำรงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) คือ ความสามารถในการตอบ คำถามที่มีความหมายอย่างลึกซึ้งในเชิงปรัชญาเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของชีวิต การมองเห็นตัวตนโลก สรรพสิ่ง จักรวาล สังคม อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของมนุษยชาติ เช่น ความหมายของชีวิต ทำไมคนเราถึงตาย ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้สูง ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระเยซูคริสต์ นักปรัชญา

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า พหุปัญญา หมายถึง ศักยภาพทางชีวจิตวิทยาในการประมวลสารสนเทศ ที่สามารถพัฒนาได้ในการจัดสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ซึ่งมีหลากหลายด้าน เช่น ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ปัญญาทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว และปัญญาทางการดำรงอยู่ของชีวิต เป็นต้น

ความสำคัญของทฤษฎีปัญญา

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของทฤษฎีปัญญา ไว้ดังนี้

Gardner (1983) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของทฤษฎีปัญญา ดังนี้ 1) ปัญญามีลักษณะเฉพาะต่างจากการศึกษาเรื่องสมอง 2) ทุกคนมีปัญญาทั้ง 8 ด้านมากน้อยบ้างต่างกันไป ซึ่งบางคนอาจจะมีปัญญาทั้ง 8 ด้าน บางคนมีปัญญาด้านใดด้านหนึ่งสูงมากกว่าทุกด้าน แต่บางคนอาจจะมีเพียงหนึ่ง หรือสองด้าน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่สูงนัก 3) ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้งานได้ ถ้ามีการฝึกฝนอบรม มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น ความร่วมมือของผู้ปกครอง การได้รับประสบการณ์ ก็อาจจะเสริมสมรรถภาพ ของปัญญาด้านต่าง ๆ ได้ 4) ปัญญาด้านต่าง ๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ ซึ่งลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเป็นเพียงการอธิบายลักษณะของปัญญาแต่ละด้านเท่านั้น แล้วปัญญาหลาย ๆ ด้านจะทำงานร่วมกัน เช่น ในการประกอบอาหารก็ต้องอ่านวิธีทำ (ด้านคิดคำนวณปริมาณของส่วนผสม) (ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์) เมื่อประกอบอาหารเสร็จ สมาชิกทุกคนในบ้านพอใจ (ด้านมนุษยสัมพันธ์) และทำให้ตนเองมีความสุข (ด้านการเข้าใจตนเอง) เป็นต้น การกล่าวถึงปัญญาแต่ละด้าน เป็นเพียงการนำลักษณะพิเศษเฉพาะ ออกมาศึกษาแนวทางการใช้ให้เหมาะสม 5) ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายอย่าง เช่น บางคนไม่มีความสามารถด้านการอ่านก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีความสามารถด้านภาษา เพราะเขาอาจเป็นคนเล่าหรือเล่าเรื่องเก่งใช้ภาษาพูดได้คล่องแคล่ว หรือคนที่ไม่มีความสามารถทางกีฬา ก็อาจจะใช้กายได้ดีในการทอผ้า หรือเล่นหมากรุกได้เก่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่า แม้แต่ในปัญญาด้านใดด้านหนึ่งก็มีการแสดงออกถึงความสามารถที่หลากหลาย

อารี สันทรวี (2543) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของทฤษฎีปัญญาไว้ ดังนี้ 1) คนทุกคนมีปัญญาทั้ง 7 ด้าน ทฤษฎีนี้เชื่อว่าคนทุกคนมีปัญญา 7 ด้าน เพียงแต่มีมากหรือน้อยด้านใด กวีคนสำคัญของเยอรมันคือ เกอเธ่ เป็นทั้งกวี รัฐบุรุษ นักวิทยาศาสตร์ นักปรัชญา ดูเหมือนจะมีปัญญาทั้ง 7 ด้าน ในระดับสูงทุกด้าน แต่คนส่วนใหญ่จะมีเพียงหนึ่งหรือสองด้าน ส่วนด้านอื่นจะมีไม่สูงนัก 2) ทุกคนสามารถพัฒนาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับที่ใช้การได้ แม้บางคนจะมีความรู้สึกว่ามีปัญญาด้อยในบางด้าน เช่น ด้านดนตรี ด้านคณิตศาสตร์ ฯลฯ แต่ การ์ดเนอร์กล่าวว่าถ้ามีการให้กำลังใจ ฝึกฝนอบรม ก็อาจจะเสริมสมรรถภาพของปัญญาด้านต่าง ๆ ได้ 3) ปัญญาด้านต่าง ๆ ทำงานร่วมกันในวิธีที่ซับซ้อน การ์ดเนอร์ชี้แจงว่าปัญญาทั้งเจ็ดด้านที่กล่าวมานั้นเป็นการอธิบายลักษณะแต่ละชนิดเท่านั้น ที่จริงแล้วปัญญาหลายลักษณะทำงานปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน 4) ปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงความสามารถหลายทาง เช่น คนบางคนไม่มีความสามารถทางด้านการอ่าน แต่ก็มิได้หมายความว่าด้อยปัญญาทางภาษา เพราะบุคคลนั้นอาจจะเล่านิทานและเล่าเรื่องได้เก่ง ใช้ภาษาพูดคล่องแคล่วฉะนั้นจะเห็นว่าลักษณะปัญญาด้านหนึ่ง ๆ การแสดงออกถึงความสามารถได้หลากหลาย

ทิสนา แชมมณี (2545) กล่าวว่า ทฤษฎีทฤษฎีปัญญา (Multiple Intelligence Theory หรือ MI Theory) ไม่เพียงแต่อธิบายถึงลักษณะปัญญาทั้ง 8 ด้านเท่านั้น แต่มีความสำคัญเกี่ยวกับปัญญาเหล่านี้ โดยผู้บุกเบิกทฤษฎีนี้ คือ การ์ดเนอร์ (Gardner) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ในปี ค.ศ. 1983 หนังสือที่การ์ดเนอร์เขียนไว้ชื่อ “The Frames of Mind : The Theory of Multiple Intelligence” ซึ่งได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง แนวคิดของเขาก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางความคิด

เกี่ยวกับ “เชาวน์ปัญญา” เป็นอย่างมาก และกลายเป็นทฤษฎีที่มีอิทธิพลอย่างกว้างขวางต่อการจัดการศึกษา และการเรียนการสอนในปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญา (Intelligence) ที่มีมาแต่เดิมนั้นจำกัดอยู่ที่ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ และการคิดเชิงตรรกะหรือเชิงเหตุผล เป็นการวัด เชาวน์ปัญญาของผู้เรียนจะวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทางสติปัญญา ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ ความสามารถทั้ง 2 ด้านดังกล่าว คะแนนจากการวัดเชาวน์ปัญญาจะเป็นตัวกำหนดเชาวน์ปัญญาของบุคคลนั้น ไปตลอดเพราะมีความเชื่อว่าองค์ประกอบของเชาวน์ปัญญาจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยหรือประสบการณ์มากนัก แต่เป็นคุณลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ลักษณะเชาวน์ปัญญาในความคิดของการ์ตเนอร์เป็นเชาวน์ปัญญา ของบุคคล ประกอบด้วยความสามารถ 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปตามธรรมชาติ และตามบริบททาง วัฒนธรรมของบุคคลนั้น
2. ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม
3. ความสามารถในการแสวงหา หรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบ และเพิ่มพูนความรู้ จากทฤษฎี พหุปัญญา ของโฮเวิร์ด การ์ตเนอร์ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมที่แต่ละคนประสบมานั้นต่างกัน ความสามารถพิเศษบางอย่างจึงพัฒนามาก บางอย่างพัฒนาน้อย บางอย่างไม่พัฒนาเลยการ์ตเนอร์ได้ระบุ ความสามารถพิเศษทั้ง 8 ด้านที่เข้าตาม หลักเกณฑ์ของเขา และเขาเชื่อว่าคนปกติทุกคนมีความสามารถพิเศษ ทั้ง 8 ด้านหลอมรวมอยู่อย่างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า พหุปัญญามีความสำคัญในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไป ตามธรรมชาติและตามบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลนั้น มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี ประสิทธิภาพการแสวงหา หรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบได้ บุคคลจะมีสติปัญญาทุกด้าน แต่จะมีระดับ สติปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากัน ปัญญาแต่ละด้านสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้หลายๆ อย่าง สามารถทำงานร่วมกันได้และแต่ละด้านสามารถพัฒนาได้โดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมนั่นเอง

การประยุกต์ทฤษฎีการสอนแบบพหุปัญญากับการสอนในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงการประยุกต์ทฤษฎีการสอนแบบพหุปัญญากับการสอนในชั้นเรียนไว้ดังนี้

ไผท สิทธิสุนทร (2543) กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา ให้แก่นักเรียน ดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน อาจจะเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก โดย เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน เช่น ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวและ ร่างกาย ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติวิทยา
2. นักเรียนและครูร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในด้านที่ ตนเองถนัดหรือมีความสามารถพิเศษ

3. การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดจากความต้องการที่ต่อเนื่องจากการเรียนรู้ในเรื่องหนึ่งไปอีกเรื่องหนึ่งที่นักเรียนสนใจครูควรจะช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำ นอกจากนี้อาจเกิดจากความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยที่ครูไม่ได้กระตุ้น

4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ โดยส่งเสริมให้มีการจัดมุมประสบการณ์สำหรับเด็กได้เลือกทำกิจกรรมที่สนใจ และแสดงความสามารถด้านที่ตนเองถนัดทั้ง 8 ด้าน

ทิตินา แชมมณี (2551) กล่าวถึงแนวทางการนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้ในการเรียนการสอนมีหลากหลาย สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีเชาว์ปัญญาในแต่ละด้านที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ที่สามารถส่งเสริมเชาว์ปัญญาหลาย ๆ ด้าน

2. ผู้เรียนมีระดับพัฒนาการในเชาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการในแต่ละด้านของผู้เรียน

3. ผู้เรียนแต่ละคนมีเชาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เหมือนกัน การผสมผสานของความสามารถด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่เท่ากันนี้ทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ (Uniqueness) และความแตกต่างที่หลากหลาย (Diversity) การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนค้นหาเอกลักษณ์ของตน ภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของตน เคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น รวมทั้งเห็นคุณค่าและเรียนรู้ที่จะใช้ความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

4. ระบบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละด้านควรเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของการแก้ปัญหา การประเมินจะต้องครอบคลุมความสามารถของการแก้ปัญหาหรือการสร้างสรรค์ผลงาน

เยาวพา เดชะคุปต์ (2551) กล่าวถึง รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (The Multiple Intelligences Model for Learning) หรือ รูปแบบ ACCCA เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา โดยมีพื้นฐานจากแนวคิดพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้การจัดประสบการณ์ตามแนวรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เป็นการดำเนินการตามหลักการ 5 ชั้น โดยใช้ชื่อย่อว่า ACACA ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (A=Active Learning)

ขั้นที่ 2 ขั้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย(C=Cooperation Learning)

ขั้นที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (A=Analysis)

ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (C=Constructivism)

ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (A=Application)

Greenhawk (1997) กล่าวถึง งานวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ของพหุปัญญาในการพัฒนาผู้เรียนมี ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสามารถของตนเองและผู้อื่น

2. ช่วยให้ผู้เรียนใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของตนเองและปรับปรุงจุดอ่อนของตนเอง

3. ช่วยเสริมความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน

4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

5. ช่วยในการประเมินทักษะพื้นฐานและระดับสูงของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ

Silver et al. (2000) กล่าวถึง ผู้เรียนมีความสามารถหรือศักยภาพหลากหลาย และความสามารถเหล่านี้ ชี้ให้เห็นแนวทางของการพัฒนาศักยภาพ 8 ด้านที่ต้องการการกระตุ้นหรือการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ โดยผู้สอนต้องเห็นคุณค่าของการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนา โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถทั้ง 8 ด้าน ที่สอนได้สามารถพัฒนาได้ปรับเปลี่ยนให้นำไปใช้ได้และดีขึ้น เมื่อได้รับสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นทั้ง 8 ด้าน

จากผลการศึกษาในต่างประเทศเกี่ยวกับการนำทฤษฎีพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการ การศึกษา คือ Diaz-Lefebvre (2004) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การนำทฤษฎีพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน (The Multiple Intelligence /Learning for Understand: MI/LfU) โดยการประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญาเข้าไปในหลักสูตร การเตรียมวิธีการเรียนและสิ่งสนับสนุนที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่มีเชาว์ปัญญาในแต่ละด้านที่ต่างกันตามทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การผลิตชิ้นงาน การทำโครงการ การสัมภาษณ์การทำรายงาน การจดบันทึก แนวคิดหลักในการจัดการเรียนการสอน คือผู้สอนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องจะเป็นผู้ให้แนวคิด หลักการ และหัวข้อที่ผู้เรียนต้องการรวมทั้งเป็น ผู้คอย แนะนำ ช่วยเหลือ เตรียมสิ่งสนับสนุน โดยผู้เรียนจะเป็นผู้นำแนวคิดและเลือกประยุกต์ใช้กับวิธีการเรียน ซึ่งมีวิธีที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกตามเชาว์ปัญญาในแต่ละด้าน ครูผู้สอนและสถาบันการศึกษามีหน้าที่ในการเอื้ออำนวย รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมั่นใจในความสามารถของตนจากการจัดการศึกษาโดยใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นระยะเวลา 9 ปี มีผู้สำเร็จการศึกษาประมาณ 2,400 คน ในหลายสาขาวิชา เช่น ชีววิทยา ภาษาสเปน ดนตรีพยาบาล เคมีคณิตศาสตร์ จิตวิทยา ผลการศึกษาพบว่าจากการประเมินผลการเรียนผู้เรียน มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ตนศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การประยุกต์ทฤษฎีการสอนแบบพหุปัญญากับการสอนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนแต่ละคน มีเชาว์ปัญญาแต่ละด้านไม่เหมือนกัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริมเชาว์ปัญญาหลาย ๆ ด้าน จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับชั้นเรียนพัฒนาการในแต่ละด้านของผู้เรียน การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน ครูควรสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนค้นหา เอกลักษณ์ของตน ภาควิชาใจในเอกลักษณ์ของตนเอง และเคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น รวมทั้งเห็น คุณค่าและเรียนรู้ที่จะใช้ความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การส่งเสริมการทำงานด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนได้คิดริเริ่ม ค้นคว้า และดำเนินการทำโครงการของตนเอง ซึ่งผู้เรียน มีโอกาสใช้ปัญญาทุกด้าน วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ดี ควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละด้านควรเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของปัญหาที่สามารถแก้ปัญหาได้ ใช้การประเมินผลโดยให้ผู้เรียนที่ทำโครงการหรือนำเสนอโครงการ ฝึกประเมินตนเอง และให้เพื่อน ๆ ช่วยประเมิน และช่วยในการฝึกทักษะการปฏิบัติ จะเป็นการเพิ่มทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน สำหรับแนวทางการดำเนินงานการประยุกต์ทฤษฎีการสอนแบบ พหุปัญญากับการสอนในชั้นเรียน ผู้เขียนได้นำทฤษฎีการสอนแบบพหุปัญญา มาโค้ชซึ่งคณะครูเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องทฤษฎีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีผู้มีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ อาทิ ผู้ปกครองนักเรียน สภานักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะครูทุกคน มีการระดมความคิดเห็น สำรวจความต้องการจากผู้มีส่วนร่วมทุกคน และออกแบบหลักสูตรการจัดการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นจากทุกฝ่ายแล้วผู้เขียนมาสังเคราะห์องค์ประกอบในการบริหารงานสู่การพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานสู่การพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษาได้สำเร็จและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

บทสรุป

การบริหารงานเพื่อพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารนำความคิดหรือวิธีการที่ได้ผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์อย่างละเอียดมาแล้ว ในการขึ้นนำการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ สำหรับปัจจัยความสำเร็จในการบริหารงานเพื่อพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษา ผู้อำนวยการคอยติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน ในการนำทฤษฎีปัญหาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรม จัดทำรายงาน สรุปผลการดำเนินงานการทำให้แบบสำรวจความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และแนวทางการบริหารงานเพื่อพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษา ระบบโครงสร้างการบริหารทางโรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานออกเป็นคำสั่งเรียบร้อย แต่ละฝ่ายงานมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานเป็นทีมผู้บริหารใช้กระบวนการ PLC เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน ในการดำเนินการ PLC ผู้บริหารต้องสร้างข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียน ตั้งเป้าหมายร่วมกัน ร่วมกันออกแบบแนวปฏิบัติวิธีการดำเนินงาน ผู้บริหารสร้างแกนนำครูเพื่อเป็นโค้ชในการจัดการเรียนการสอน และร่วมกันสะท้อนผลจากการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทฤษฎีปัญหาของผู้เรียน หัวหน้าวิชาการจะเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรม ผู้บริหารมีการชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยงในการให้ความรู้ จัดอบรมให้แก่คณะครูและในระบบวัฒนธรรมการบริหารจัดการโรงเรียนปรับกลยุทธ์ใหม่เน้นให้นักเรียนมีทักษะและสมรรถนะตามความสนใจและความถนัด การมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมทฤษฎีปัญหา การระดมทรัพยากร ร่วมระดมทุนจากทุกฝ่าย การบริหารจัดการหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรเน้นให้นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน จัดกิจกรรมในช่วงว่างและช่วง ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วัดและประเมินทักษะตามที่นักเรียนถนัด การกำกับติดตามและสรุปผลนิเทศติดตามครูอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทิตินา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2545). **การบริหารโครงการ**. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- ไผท สิทธิสุนทร. (2543). การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ. **วารสารสถานปฏิรูป**, 29(8), 22.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2551). **การพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อารี สันหลวี. (2542). **พหุปัญญาในห้องเรียน : วิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- Andreas Hieronymi. (2013). Understanding Systems Science: A Visual and Integrative Approach. **Systems Research and Behavioral Science Syst. Res.** 30, 580-595.
- Angela Galupa. (2014). The Environment Pollution in terms of System Theory and Multi criteria decision. **Economic Computation & Economic Cybernetics Studies & Research.** 48(4), 1-15.
- Bertalanffy, L. V. (1973). **Educational Administration and the Behavioral Sciences: A systems Perspective**. Boston: Allyn and Bacon.
- Daniel D. Cox & Scott McLeod. (2014). Social media marketing and communications strategies for School superintendents. **Journal of Educational Administration**, 52 (6), 850-868.
- Diaz-Lefebvre, R. (2004). **Multiple Intelligences, Learning for Understanding, and Creative Assessment: Some Pieces to The Puzzle of learning**. Columbia University: Teachers College record.
- Eddie G. Montgomery. (2014). Talent Management Vulnerability In Global Healthcare Value Chains: A General Systems Theory Perspective. **Journal of Business Studies Quarterly**, 5(4), 173-189.
- Gardner, H. (1983). **Frames of Mind. The Theoty of Multiple Intelligences**. New York. Basic Books.
- Gardner, H. (1999). **Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century**. New York : Basic Books.
- Greenhawk, J. (1997). **Multiple Intelligences Meet Standards**. Educational Leadership.

- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2012). **Educational Administration: Theory, Research, and Practice (6th ed.)**. New York: McGraw–Hill.
- Kast, F. E., & Rosenzweig, J. E. (1985). **Organization and management (4th ed.)**. New York: McGraw-Hill.
- Katz, Danial. & Kahn, Robert L. (1960). **The Social Psychology of Organizations**. John Wiley and Sons.
- Kimberly, J. R. (1979). Issues in the creation of organizations: Initiation Innovation and Institutionalization. **Academy of management Journal**, (22), 437-457.
- Lunenburg, Fred C., and Ornstein, Allan C. (2008). **Educational Administration: Concept and Practices**. 5th ed. Wadsworth: Cengage Learning
- Midgley, G. (Ed.). (2003). **System thinking**. LONDON: Sage.
- Miller, E. J. and Rice, A. K. (1967). **Systems of Organization**. London Tavistock Publications.
- Robbins, S. P. (1990). **Organization theory: Structure Design and Applications**. (3rd ed) . New Jersey: Prentice-Hall.
- Schoderbek and Kefalas. (1990). **Management System: Conceptual Considerations**. Business Publication, Dallas.
- Silver, Harvey F., Strong, Richard W., & Perini, Matthew J. (2000). **So Each may Learn : Integrating Learning Styles and Multiple Intelligences**. ASCD : Alexandria.
- V. M. Sehgal, A. T. Bharucha- Reid. (1972). **Fix Points of contraction mappings in probabilistic metric space math**. *Systems Theory*, 97-102.

**แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ใน
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการ

เรื่อง เสนอบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่

ข้าพเจ้า ชื่อ – สกุล (นาย/นาง/นางสาว).....
☐ อาจารย์ (โปรดระบุตำแหน่งทางวิชาการ/อื่น ๆ)..... ☐ นักศึกษา
หลักสูตร..... สาขาวิชา..... มหาวิทยาลัย.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์ มือถือ E-mail
กรณีที่ไม่สามารถติดต่อข้าพเจ้าได้ กองบรรณาธิการสามารถติดต่อบุคคลดังต่อไปนี้ ชื่อ – สกุล สถานที่ทำงาน..... เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงาน มือถือ โทรสาร E-mail
มีความประสงค์ขอส่ง ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ชื่อเรื่องภาษาไทย ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ
เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความที่ได้ นำเสนอนี้ ยังไม่เคยผ่านการตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างรอผลการพิจารณาตอบรับของวารสารอื่น ๆ หากข้าพเจ้าขอเพิกถอนบทความด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมด อันอาจ เกิดขึ้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดพิมพ์ต้นฉบับของบทความตามรูปแบบการเขียนบทความที่บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยากำหนดไว้ และได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอ
 บทความให้แก่คณะบรรณาธิการวารสารดังกล่าวแนบท้าย เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้ส่งบทความ
(.....)

โปรดใช้วิธีการพิมพ์ด้วยตัวอักษร ขนาด 14 TH SarabunPSK หรือเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย

รูปแบบส่งบทความเพื่อการตีพิมพ์

การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับให้ใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น ในกรณีเป็นภาษาไทยควรแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยให้ได้มากที่สุด ยกเว้นคำศัพท์เฉพาะที่แปลแล้วสร้างความสับสน ไม่ชัดเจน ในกรณีเป็นภาษาอังกฤษต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ก่อนส่งกองบรรณาธิการ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำย่อ หากจำเป็นต้องใช้คำย่อให้เขียนคำเต็มไว้ครั้งแรกก่อน

เนื้อหาต้นฉบับให้ใช้รูปแบบอักษร TH SarabunPSK ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ต้นฉบับด้วยกระดาษขนาด A4 โดยตั้งค่าหน้ากระดาษขอบบน (top) 1 นิ้ว ขอบล่าง (bottom) 1 นิ้ว ขอบซ้าย (left) 1 นิ้ว ขอบขวา (right) 1 นิ้ว จำนวนหน้าของต้นฉบับควรอยู่ระหว่าง 7-14 หน้า (ใส่เลขหน้าทุกหน้า) โดยมีลำดับหัวข้อดังนี้

1. **ชื่อเรื่อง** ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ขนาด 22 pt. และภาษาอังกฤษ ขนาด 20 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ
2. **ชื่อผู้นิพนธ์** เรียงตามลำดับ หากเกิน 6 คน ให้เขียนเฉพาะชื่อคนแรกและต่อท้ายด้วย ‘และ คณะ’ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษขนาด 18 pt. ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง ท้ายสกุลของผู้นิพนธ์ให้ใส่เครื่องหมายดอกจัน * กำหนดเป็นตัวยก ขนาด 18 pt.
3. **ชื่อหน่วยงานหรือสังกัดของผู้นิพนธ์** ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษขนาด 14 pt. ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อผู้นิพนธ์ ด้านหน้าหน่วยงานหรือสังกัดให้ใส่เครื่องหมายดอกจัน * กำหนดเป็นตัวยก ขนาด 14 pt.
4. **อีเมล หรือ E-mail** ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษขนาด 14 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อหน่วยงานหรือสังกัด ตามด้วย e-mail ของผู้นิพนธ์หลัก ด้วยอักษรชนิดตัวธรรมดา
5. **บทคัดย่อ (Abstract)** เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องใช้ภาษากระชับรัดกุม และควรกล่าวถึงวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง ชนิดของเครื่องมือ คุณภาพของเครื่องมือ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล และข้อค้นพบที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ความยาวไม่เกิน 300 คำ บทคัดย่อภาษาไทยและบทคัดย่อภาษาอังกฤษต้องมีเนื้อหาตรงกัน; หัวข้อขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ เนื้อหาบทคัดย่อขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา บรรทัดแรกเว้น 1 Tab จากขอบกระดาษซ้าย และพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน
6. **คำสำคัญ (Keywords)** หัวข้อระบุ “ คำสำคัญ: ” และ “ Keywords: ” ขนาด 15 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้ายใต้บทคัดย่อของแต่ละภาษา เนื้อหาขนาด 15 pt. แต่ละชุดมีจำนวนคำ 3-5 คำ เว้นระหว่างคำด้วยเครื่องหมายจุลภาค “ , ”
7. **บทนำ** เป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาวิจัย โดยสรุปความเป็นมาให้เห็นปัญหาการวิจัยและความสำคัญของปัญหา มีการอ้างอิงเนื้อหาสนับสนุนความสำคัญ และเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การวิจัย;

- หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
8. **วัตถุประสงค์การวิจัย** ชี้แจงจุดมุ่งหมายในการศึกษา; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 9. **สมมติฐานการวิจัย** (ถ้ามี) หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 10. **กรอบแนวคิดในการวิจัย** (ถ้ามี) อาจเขียนในรูปกรอบทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ชี้แจงความเชื่อมโยงของตัวแปรต้น ตัวแปรแทรกซ้อน (ถ้ามี) และตัวแปรตาม; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 11. **วิธีดำเนินการวิจัย** ระบุถึงประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง) แบบแผนการวิจัย (กรณีเป็นวิจัยทดลอง) เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 12. **ผลการวิจัย** นำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ อาจแสดงด้วยตาราง กราฟ หรือแผนภาพ พร้อมแสดงการวิเคราะห์และอธิบายผลการวิจัยให้ได้สาระครบถ้วนอย่างสั้นๆ ทั้งนี้ถ้าแสดงด้วยตาราง ควรเป็นตารางแบบไม่มีเส้นขอบตารางด้านซ้ายและขวา หัวตารางแบบธรรมดาไม่มีสี; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 13. **สรุปและอภิปรายผลการวิจัย** ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และอภิปรายผลการวิจัยว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 14. **ข้อเสนอแนะ** ต้องเป็นข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง แบ่งเป็นข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป; หัวข้อหลักใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย หัวข้อย่อยใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวหนา เว้น 1 Tab จากขอบกระดาษซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา
 15. **บรรณานุกรม**ให้อ้างอิงตามหลักเกณฑ์ระบบ APA (American Psychological Association) ตำแหน่งชื่อผู้เขียนขีดขอบด้านซ้าย หากยาวเกิน 1 บรรทัด ให้บรรทัดถัดไปเว้น 1 Tab จากขอบกระดาษซ้าย อ้างอิงเฉพาะที่กล่าวถึงในบทความ หากการอ้างอิงผู้พิมพ์ได้แปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษให้ใส่อ้างอิงภาษาไทยกำกับไว้ด้วย เพื่อให้กองบรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องได้; หัวข้อใช้ขนาด 18 pt. ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 16 pt. ชนิดตัวธรรมดา

การส่งบทความ

ให้ส่งไฟล์เอกสารเป็นไฟล์สกุล .doc และ .pdf พร้อมทั้งกรอกข้อมูลลงในแบบส่งบทความลงตีพิมพ์มาที่เว็บไซต์ <http://ejs.bsru.ac.th/gradjournal/>

ตัวอย่างตาราง

ตารางที่ 1 xxx

A	B			C	D	E
	1	2	3			
1	4	7	1	4	7	1
2	5	8	2	5	8	2
3	6	9	3	6	9	3

ตารางที่ 2 xxx

A	B
abcdefg	1
abcdefg	2
abcdefg	3

ตารางที่ 3 xxx

เนื้อหา	μ	σ	ระดับ
1. xxxxx 1.1 xxxxx	4.43	0.52	มาก
2. xxxxx 2.1 xxxxx 2.2 xxxxx	4.52 4.5	0.49 0.51	มาก มาก
3. xxxxx 3.1 xxxxx	4.24	0.67	มาก
4. xxxxx 4.1 xxxxx 4.2 xxxxx	4.24 4.26	0.69 0.66	มาก มาก
รวม	4.37	0.59	มาก

*เส้นขอบให้เลือกใช้เพื่อความชัดเจนและตามความจำเป็น

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

} 1 นิ้ว

(เว้น 1 บรรทัด)

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH SarabunPSK ขนาด 22 pt. ตัวหนา)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (TH SarabunPSK ขนาด 20 pt. ตัวหนา)

เมธา วดี* และ กมล ชาตรี** (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.)

Matha wadee and Kamon chatri (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt.)

*คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.)

**โรงเรียน..... สังกัด..... (TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.)

อีเมล: 66666666@gmail.com (TH SarabunPSK ขนาด 14 pt.)

1 นิ้ว

บทคัดย่อ (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

1 นิ้ว

เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

คำสำคัญ: คำสำคัญ1, คำสำคัญ2, คำสำคัญ3, คำสำคัญ4 (TH SarabunPSK ขนาด 15 pt.)

Abstract (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหาบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

Keywords: keyword1, keyword2, keyword3, keyword4 (TH SarabunPSK ขนาด 15 pt.)

} 1 นิ้ว

บทนำ (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์การวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....

.....

.....

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....

.....

.....

กรอบแนวคิดในการวิจัย (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....
.....

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....
.....

ข้อเสนอแนะ (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....
.....

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.).....

.....
.....

บรรณานุกรม (TH SarabunPSK ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

อ้างอิงตามหลักเกณฑ์ระบบ APA (American Psychological Association).....

.....

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อหาและการอ้างอิงบรรณานุกรม

การจัดทำผลงานทางวิชาการจำเป็นต้องระบุแหล่งที่มาของข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า เพื่อประกอบการจัดทำผลงาน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสัมภาษณ์บุคคล ฯลฯ ทั้งรูปแบบการอ้างอิงในเนื้อหา และรูปแบบบรรณานุกรม ซึ่งวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้กำหนดให้ใช้รูปแบบการอ้างอิงตามมาตรฐาน APA (American Psychological Association Style) ดังนี้

การอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างอิงในเนื้อหาทุกการอ้างอิงที่ปรากฏในบทความจะต้องมีใน ส่วนบรรณานุกรมของท้ายเอกสาร โดยให้การอ้างอิงตามระบบอ้างอิงแบบนาม-ปี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. กรณีผู้แต่งเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่รับผิดชอบการเขียน การผลิต การจัดทำ เช่น ผู้เขียน บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ผู้แปล มีหลักเกณฑ์การลงรายการ ดังนี้

1.1 บุคคลธรรมดา ให้ลงรายการโดยไม่ต้องใส่คำนำหน้านาม เช่น นาย นาง นางสาว Miss Mr. เป็นต้น และไม่ต้องใส่คำนำหน้านามสำหรับกรณีผู้แต่งมียศตำแหน่งในหน้าที่ ตำแหน่งทางวิชาการ เช่น นายแพทย์ ร.อ. พ.ท. ดร. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ Dr. หรือ Prof. เป็นต้น

1.1.1 ผู้แต่งเป็นคนไทย ให้ลงรายการชื่อแล้วตามด้วยนามสกุล ทั้งผลงานที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เช่น

ไพฑูรย์ สินลารัตน์

Paitoon Sinlaratana

1.1.2 ผู้แต่งที่เป็นชาวต่างชาติ ถ้าเป็นการลงรายการบรรณานุกรมให้ลงรายการนามสกุล แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) อักษรย่อของชื่อต้น และชื่อกลาง (ถ้ามี) ตามลำดับ ทั้งผลงานที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เช่น

จอห์น มิทช์ ให้ลงรายการว่า สมิทซ์, จอห์น

John Smith ให้ลงรายการว่า Smith, J.

Mary Elizabeth Faimon ให้ลงรายการว่า Faimon, M. E.

Robert von Kraft-Ebing ให้ลงรายการว่า Kraft-Ebing, R. von

แต่ถ้าเป็นการลงรายการอ้างอิงในเนื้อหาให้ลงรายการเฉพาะนามสกุลเท่านั้น

1.1.3 ผู้แต่งที่มีสมณศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม บรรดาศักดิ์ หรือลำดับชั้นตระกูล ให้ลงรายการโดยพิมพ์คำนำหน้านามก่อนชื่อตามปกติ เช่น

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์

เจ้าพระยาอรรคมุสิกดีมนตรี

พระยาอนุমানราชชน

หลวงบุเรศบำรุงการ

ขุนคงฤทธิศึกษาการ

ม.ร.ว. ปรีดียัทร เทวกุล

คุณหญิงแมนมาส ชวลิต

คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง

Sir. Abercrombie, P.

Baroness, Narime, C.

Penn, R., Jr.

John Paul II, Pope

Mary Anatora, Sister

1.1.4 ผู้แต่งที่ใช้นามแฝงให้ลงรายการตามที่ปรากฏ เช่น

พอล อดิเรกซ์

Paul Adirex

1.2 นิติบุคคลหรือหน่วยงาน ได้แก่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรระหว่างประเทศ สมาคม สโมสร ธนาคาร ฯลฯ ให้ลงรายการด้วยชื่อเต็มในการอ้างถึงครั้งแรก เมื่ออ้างซ้ำสามารถใช้อักษรย่อสำหรับนิติบุคคลเหล่านั้นได้ กรณีที่นิติบุคคลมีชื่อหน่วยงานใหญ่และหน่วยงานย่อย ให้ลงรายการด้วยชื่อหน่วยงานใหญ่ก่อน ค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานย่อย เช่น

กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา

โรงเรียนสตรีวิทยา

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

1.3 กรณีที่มีผู้แต่งตั้งมากกว่า 1 คน แต่ไม่เกิน 6 คน ให้ลงชื่อทุกคนโดยมีเครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งตั้งแต่ละคนและให้ใช้คำว่า และ ในการลงรายการบรรณานุกรมที่เป็นภาษาไทย หรือใช้เครื่องหมาย & ในภาษาต่างประเทศหน้าหน้าคนสุดท้าย เช่น

วรุฒม์ พลอยสวยงาม และศักดิ์ชาย ตั้งวรรณวิทย์

วรุฒม์ พลอยสวยงาม, เกียรติชัช โสภณาภรณ์, ดุษฎี เทิดบารมี, และเด่นชัย พันธุ์เกตุ

Cambell, M. K., & Farell, S. O.

Beetherim, F. A., Brown, W. H., & March, J.

2. ปีที่พิมพ์ หรือปีที่จัดทำ ให้ลงรายการด้วยปีที่พิมพ์ หรือปีที่จัดทำล่าสุด ตามที่ปรากฏในแหล่งที่มาของข้อมูล ต่อท้ายรายการผู้แต่ง หรือท้ายรายการชื่อเรื่องกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง โดยลงรายการไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ หรือเครื่องหมายวงเล็บ () และให้ลงรายการเฉพาะตัวเลขเท่านั้น ไม่ต้องระบุคำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ. แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เช่น

(2552).

(2008).

ตัวอย่างรูปแบบการอ้างอิงในเนื้อหาและการอ้างอิงบรรณานุกรม

บทความวารสารวิชาการผู้แต่งคนเดียว

การอ้างอิงในเนื้อหา (วรุฒม์ พลอยสวยงาม, 2559: 25-35)

บรรณานุกรม

วรุฒม์ พลอยสวยงาม. (2559). การพัฒนาระบบคัดเลือกบทความวิจัยและบทความวิชาการ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 1(2), 25-35.

การอ้างอิงในเนื้อหา (Davis F. D., 1989: 319-340)

บรรณานุกรม

Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-340.

บทความวารสารวิชาการผู้แต่ง 2 คน

การอ้างอิงในเนื้อหา (ทวีรัตน์ เลาทัยชนก และวิทยาธร ท่อแก้ว, 2564: 134-145)

บรรณานุกรม

ทวีรัตน์ เลาทัยชนก และวิทยาธร ท่อแก้ว. (2564). สื่อบุคคลเพื่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 6(2), 134-145.

การอ้างอิงในเนื้อหา (Ploysuayngam, W., & Tangwannawit, S., 2020: 21-27)

บรรณานุกรม

Ploysuayngam, W., & Tangwannawit, S. (2020). Using Technology Acceptance Model to Investigate the Adoption of Information System for the Qualification of Curriculum Standard and Teacher Professional Production of Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. *Information Technology Journal*, 16(2), 21-27.

บทความวารสารวิชาการผู้แต่ง 3-5 คน

การอ้างอิงในเนื้อหา (วรุฒม์ พลอยสวयงาม และคณะ, 2560: 28-39)

บรรณานุกรม

วรุฒม์ พลอยสวयงาม, เกียรติขร โสภณาภรณ์, ดุชฎี เทิดบารมี, และเด่นชัย พันธุ์เกตุ. (2541). การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 8(2), 28-39.

การอ้างอิงในเนื้อหา (Stantchev et al., 2014: 612-619)

บรรณานุกรม

Stantchev, V., Colomo-Palacios, R., Soto-Acosta, P., & Misra, S. (2014). Learning management systems and cloud file hosting services: A study on students' acceptance. *Computers in Human Behavior*, 31, 612-619.

รายงานการประชุมวิชาการ

การอ้างอิงในเนื้อหา (วรุตม์ พลอยสวยงาม และคณะ, 2542: 15)

บรรณานุกรม

วรุตม์ พลอยสวยงาม, สมศักดิ์ เบญจวงศ์, และเด่นศักดิ์ดา ทับทิม. (2559). การพัฒนาระบบรายงานข้อมูล
ปัญหาด้านโภชนาการ โดยการใช้ระบบแคชไฟล์. ใน **รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
ระดับชาติราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 6** (น. 43-49). สถาบันวิจัยและ
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

การอ้างอิงในเนื้อหา (Ploysuayngam et al., 2017: 25-36)

บรรณานุกรม

Ploysuayngam, W., Terdbaramee, D., & Panket, D. (2017). The Development of Information
System for Manage Articles and Academic Articles by Using Object Oriented
Programming: OOP. **Proceedings of International Conference on Information
Technology and Computer Sciences** (pp. 25-36). Tokyo, Japan.

หนังสือทั่วไป

การอ้างอิงในเนื้อหา (ไพรัช รัชชพงษ์ และกฤษณะ ช่างกล่อม, 2541: 10)

บรรณานุกรม

ไพรัช รัชชพงษ์ และกฤษณะ ช่างกล่อม. (2541). **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศแห่งชาติเพื่อ
การศึกษา.** (ถ้ามีพิมพ์ครั้งที่ต้องใส่). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.

การอ้างอิงในเนื้อหา (Mitchell & Larson, 1987: 9)

บรรณานุกรม

Mitchell, T. R., & Larson, J. R. (1987). **People in organizations: An introduction to
organization behavior** (3rded.). New York: McGraw - Hill.

หนังสือที่ผู้แต่งเป็นหน่วยราชการ

การอ้างอิงในเนื้อหา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2535: 18)

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. (2535). **รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 11**. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

(ในกรณีที่ชื่อผู้แต่งและชื่อสำนักพิมพ์เป็นชื่อเดียวกัน ให้ลงรายการผู้แต่ง (Author) ในรายการชื่อสำนักพิมพ์ ผู้แต่งอาจเป็นบุคคลหรือสถาบันก็ได้)

การอ้างอิงในเนื้อหา (Australian Bureau of Statistics. 1991: 9)

บรรณานุกรม

Australian Bureau of Statistics. (1991). **Estimated resident population by age and sex in statistical local areas, New South Wales, June 1990** (No. 3209.1). Canberra, Australian Capital Territory: Author.

รายงานประเภทสิ่งพิมพ์รัฐบาล

การอ้างอิงในเนื้อหา (คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานทำของบัณฑิต, 2542: 12)

บรรณานุกรม

ติดตามผลการดำเนินงานทำของบัณฑิต, คณะกรรมการ. (2542). **รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2540-2541**. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมวิชาการ และ ฝ่ายทะเบียนวัดผล สถาบันราชภัฏพระนคร.

การอ้างอิงในเนื้อหา (National Institute of Mental Health, 1990: 12-16)

บรรณานุกรม

National Institute of Mental Health. (1990). **Clinical training in serious mental illness** (DHHS Publication No. ADM 90-1679). Washington, D.C: U.S. Government Printing Office.

บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1061 ซอยอิสรภาพ 15 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600

โทร : 02-473-7000 ต่อ 1811 , 1814

FACEBOOK : [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/GRADUATESCHOOLBSRU](https://www.facebook.com/GRADUATESCHOOLBSRU)